

VI BYGGER

HUDDINGE

SOCIALDEMOKRATERNA I HUDDINGES

FÖRSLAG TILL MÅL OCH BUDGET 2022 - 2024

För ett tryggare Huddinge
med en skola och äldreomsorg
att lita på

FÖRORD

Vi ska bygga Huddinge starkare och hållbarare än före krisen. Regeringen har skjutit till stora resurser till välfärden och äldreomsorgen. Hundratusentals jobb har räddats genom krisåtgärder så som korttidspermitteringar och Sveriges kommuner står ekonomiskt starka med hjälp av de stora nationella tillskotten. Men krisen har även visat på brister i vårt samhälle.

Nu har vi en historisk möjlighet att åtgärda våra samhällsproblem, både de som uppstått genom pandemin och de utmaningar vi hade redan före krisen. Vi ska och måste bygga vårt samhälle i Huddinge starkare och hållbarare än innan krisen för att kunna hantera framtidens utmaningar: med elever som inte klarar skolan, en åldrande befolkning, otrygga bostadsområden och inte minst det rådande klimathotet.

Moderaterna har styrt i Huddinge i 15 år och har underfinansierat verksamheterna under flera år. Detta har lett till att Huddinge har bland Sveriges lägsta lärartäthet i grundskolan, för stora barngrupper i förskolan, många timvikarier inom äldreomsorgen och stora skillnader mellan våra olika bostadsområden. Huddinge kommun har dessutom toppat listan i länet som en av de kommunerna med högst sjukfrånvaro i många år. Det finns också allvarliga utmaningar på trygghetsområdet. Huddinge har nu tre kriminella nätverk etablerade i kommunen och tre utsatta områden på polisens lista.

Våra gemensamma skattekronor ska användas på ett effektivt och ansvarsfullt sätt. Kommunen ska ha stabila resultat för att kunna göra viktiga investeringar inför framtiden. Det är viktigt att spara pengar när det går bra, men det är minst lika viktigt att satsa pengar när det behövs. Vi vill bygga och rusta Huddinge för framtiden - genom rejäla satsningar i vår välfärd och trygghet.

Vi Socialdemokrater säger därför nej till den moderatledda koalitionen skattesänkning om 30 öre. Dessa pengar behövs, inte minst i våra skolor.

Med Socialdemokraternas förslag till budget kan över 100 lärare anställas till Huddinges grundskolor, stora trygghetsåtgärder och projektet Sluta skjut kan införas och personalen i äldreomsorgen behöver inte arbeta på minutscheman i hemtjänsten.

Totalt innebär detta satsningar på fler lärare och höjda skolresultat om 118 mnkr, på att bekämpa brotten och brottens orsaker om 35,5 mnkr och på en trygg äldreomsorg i hela Huddinge om 31,2 mnkr – detta kan vi göra samtidigt som vi tar höjd för löner och prisökningar i flertalet nämnder. Personalen är kommunens viktigaste resurs, och vi måste ge dem goda förutsättningar.

Sara Heelge Vikmång (S), gruppledare och oppositionsråd

Rasmus Lenefors (S), oppositionsråd

Innehåll

FÖRORD	1
Politisk programförklaring	3
Samhällsekonomi.....	6
Ekonomi i kommunsektorn.....	6
Huddinges ekonomiska förutsättningar och prioriteringar	7
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	8
Ekonomiplan 2022–2024	10
Skatt, kommunalekonomisk utjämning och bidrag.....	11
Finansiella intäkter och kostnader	13
Verksamhetens nettokostnader.....	14
Kommunfullmäktiges mål	23
Ekonomisk hållbarhet	23
Ekonomi är jämställd och hållbar	23
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	24
Ett växande Huddinge med fler jobb och företag	25
Ta Huddinge framåt med nya investeringar	26
Social hållbarhet	26
Alla elever ska nå kunskapskraven	26
Huddinge ska vara en jämlik och jämställd kommun där invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen.....	28
En omsorg av hög kvalitet.....	29
En trygg kommun där människor har råd med en bostad.....	31
Ett växande civilsamhälle och ett starkt föreningsliv	33
Ekologisk hållbarhet	34
Hållbart Huddinge med ekosystem i balans	34
En rättvis omställning	35
Driftbudget kommunen (netto)	54
Balans och finansiering	56

Politisk programförklaring

Huddinge är på många sätt en bra kommun att bo och leva i. Tillgången till grönområden, badplatser och parker är uppskattad av många kommuninvånare och besökare. Det unika läget med närheten till storstadens möjligheter och förortskommunens småstadskänsla och den biologiska mångfald som Huddinges många naturreservat bidrar till ska vi värna och utveckla. Vi ska skydda vår natur och göra den tillgänglig för fler samtidigt som vi underlättar pendlingen och vardagslivet genom fler arbetsplatser och bättre infrastruktur. Huddinge ska ha ett gott företagsklimat och fler och växande företag. Alla som kan jobba ska jobba och den som jobbar ska kunna leva på sin lön och ha trygga arbetsvillkor. När fler arbetar har vi råd med en god välfärd för alla.

Huddinge står också inför allvarliga utmaningar. En av utmaningarna är den stora ojämlikheten och klyftorna som råder mellan Huddinges olika områden. Vi vill se ett jämlikt och jämställt Huddinge där klyftorna minskar och människor utvecklas.

Alla barn ska få en bra start i livet och vi ska ha förskolor och skolor av hög kvalitet i Huddinges alla kommundelar. Huddinges elever ska klara skolan och barngrupperna i förskolan ska minska. Andelen förskollärare ska öka och lärartätheten i skolan ska höjas. På fritiden ska det finnas ett rikt utbud av mötesplatser, idrott, föreningsliv och kultur. Vi ska investera i barns framtid och förebygga och fånga upp unga i riskzonen som riskerar att hamna i kriminalitet. Den psykiska ohälsan ska bekämpas och barn och unga som mår dåligt ska snabbt få hjälp. Unga ska erbjudas sommarjobb och yrkesutbildningarna ska utvecklas inom såväl gymnasieskolan som vuxenutbildningen. Kommunen är en viktig aktör för att det ska finnas god tillgång på yrkeshögskoleutbildning och att Flemingsberg som campusområde ska utvecklas med fler utbildningsplatser och forskning.

Fler Huddingebor ska känna delaktighet i samhällsutvecklingen och få möjlighet att påverka sitt eget liv, utformningen av välfärdens tjänster men också påverka hur Huddinge ska utvecklas. Valdeltagandet ska öka och särskilda insatser ska göras för att öka valdeltagandet i de områden där det är lägst. Tillsammans med Huddinges fantastiska föreningsliv och civilsamhälle kan kommunen bidra till att utveckla demokratin och öka tilliten mellan människor.

De som har byggt vårt land och vår välfärd ska känna trygghet på ålderns höst. När du behöver ska äldreomsorgen finnas där och den ska hålla hög kvalitet. Du ska känna trygghet i att träffa samma personal och minutjakten i hemtjänsten ska avskaffas.

Personalen är kommunens viktigaste resurs och de ska få bättre förutsättningar. Heltid ska vara en norm och deltid en möjlighet. Fler ska erbjudas tillsvidareanställningar och sjuktagen måste ner från de mycket höga nivåerna. Delaktighet och inflytande över det egna arbetet och ett gott ledarskap är något som varje medarbetare ska kunna förvänta sig. Digitaliseringen och automatiseringen ska vara ett verktyg för smartare arbetssätt och en hållbar arbetsmiljö. Medarbetarnas uppfinningsrikedom, innovationer och engagemang ska tas tillvara.

Våra gemensamma skattekrönor ska användas effektivt och ansvarsfullt. För att klara att möta de ekonomiska utmaningarna med allt fler barn och äldre som andel av befolkningen, samt effekterna på arbetslivet och arbetslösheten som coronapandemin har medfört, måste kommunens verksamheter hela tiden utvecklas och förbättras. Huddinge ska ha en stark ekonomi och en god planering av verksamhetslokaler i form av till exempel skolor, förskolor, äldreboenden och anläggningar. Bristen på skolplatser ska åtgärdas och det ska finnas fler platser i särskilt boende i takt med att andelen äldre växer.

Huddingeborna ska känna sig trygga i sitt bostadsområde oavsett var i kommunen de bor och oavsett kön och ålder. Ingen ska vara rädd för att gå ut eller att låta sina barn leka på gården. Alla kommundelar i Huddinge ska präglas av trygghet, säkerhet och tillit Huddingeborna emellan.

Huddinge har nu tre områden i kommunen som enligt polisen klassas som utsatta områden. Brottsligheten utgör ett hot mot hela det demokratiska samhället och ska bekämpas med alla medel. Det är när tron på framtiden går förlorad som gängen och våldet blir ett alternativ. Vi ska bekämpa brotten, men också brottens orsaker.

Förebyggande insatser är alltid, och på alla sätt, mer lönsamt än repressiva åtgärder i efterhand. Kommunen ska ha ett väl utvecklat och samordnat preventivt arbete för att förebygga och motverka kriminalitet, missbruk och våld. Det ska också vara enkelt som Huddingebo att få stöd och hjälp. När barn och unga riskerar att fara illa har kommunen ett samlat ansvar att agera snabbt och tydligt.

Huddinge ska utvecklas med fler bostäder och ett särskilt fokus ska ligga på att bygga fler hyresrätter till rimliga boendekostnader. Vi vill att våra områden ska ha en blandning av upplåtelseformer, hustyper, storlek på bostäder och det ska finnas tillgång till service och arbetsplatser. Det ska också planeras för fler bostäder specifikt utformade för äldre. Huddinge ska vara en äldrevänlig kommun.

Huddinge ska växa klimatsmart och bostäder ska tillkomma nära kollektivtrafik. Det ska vara attraktivt att gå och cykla och det ska finnas god tillgång till infartsparkeringar och laddplatser. Våra stationer ska vara trygga miljöer och det ska vara enkelt och tryggt att parkera sin cykel i närheten. Hela kommunen ska utvecklas och hållas ihop.

Klimatet är vår tids ödesfråga. Huddinges bidrag till klimatutsläppen ska minska och det ska vara lätt för Huddingeborna att bidra och göra rätt. Om kommunen ska vara med att nå klimatmålen till 2050 så krävs en intensifiering av hållbarhetsarbetet.

Budgetförutsättningar

Samhällsekonomi

Återhämtningen i den svenska ekonomin fortsatte det andra kvartalet i år. Efter den stora nedgången andra kvartalet i fjol har BNP ökat varje kvartal sedan dess. Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) ökade BNP med 0,9 procent (säsongrensat) andra kvartalet i år jämfört med kvartalet innan. I SCB:s rapport Sveriges ekonomi - statistiskt perspektiv, nummer 9 2021, beskrivs det att det framför allt var ökade investeringar som höjde BNP. Även hushållens konsumtion bidrog till uppgången medan utrikeshandeln höll tillbaka tillväxten. Lättade pandemirestriktioner gör att hushållen fortsätter att öka sin konsumtion även det tredje kvartalet.

Konjunkturinstitutet (KI) gör i sin rapport från augusti 2021, Uppdatering av konjunkturbilden, bedömningen att återhämtningen därefter går in i en lugnare fas. Deltamutationen av coronaviruset är en stor osäkerhetsfaktor. Om smittspridningen fortsätter att öka under hösten och restriktionerna åter skärps riskerar återhämtningen att hejdas, menar KI. KI har i sin prognos för kommande kvartal räknat med att så inte blir fallet, åtminstone inte i någon större utsträckning. KI bedömer att BNP-tillväxten blir 4,4 procent helåret 2021.

Den fortsatta återhämtningen syns även på arbetsmarknaden. Enligt SCB uppgår sysselsättningsgraden till 67,6 procent och arbetslösheten till 8,9 procent i augusti 2021 (bägge talen säsongrensade och utjämnade). Det är en förbättring jämfört med tidigare månader i år. SKR prognostiserar i sin ekonomirapport i oktober 2021 en stark efterfrågetillväxt 2021–2022, med en ökning av BNP på 4,4 respektive 3,6 procent, vilket SKR menar kommer att lyfta Sverige ur lågkonjunkturen. Ökningen av antalet sysselsatta personer är tydlig, liksom nedgången av frånvaron. SKR räknar därför med att skatteunderlaget ökar med över 4 procent både i år och nästa år. SKR bedömer att antalet arbetade timmar ökar med 2,8 procent år 2022 och att gapet mellan potentiella timmar och arbetade timmar sluts under den andra halvan av 2023.

Ekonomi i kommunsektorn

Trots en hög belastning på vissa verksamheter under pandemin blev överskottet för regioner och kommuner historiskt högt år 2020. SKR beskrev i sin ekonomirapport i maj att trycket inom en del verksamheter var lägre än normalt och att nettokostnaderna för kommunerna till och med var lägre i fasta priser 2020 jämfört med 2019. Detta i kombination med att statens bidrag för att

motverka pandemin översteg de negativa effekterna på skatteintäkterna förklarar det starka resultatet 2020. Även för 2021 beräknas resultaten för kommunsektorn bli relativt starka till följd av en stark återhämtning i ekonomin och att de generella statsbidragen ligger kvar på en relativt hög nivå. I sin ekonomirapport i oktober beskriver SKR att vändningen i ekonomin har gått snabbt, mycket tack vare stimulanserna i Sverige och vår omvärld.

Redan före coronapandemin konstaterades att kommunerna och regionerna var i början av en period med mycket stora krav på omställningar. Kostnaderna för välfärden ökar i snabbare takt än intäkterna i kommuner och regioner. Den demografiska utvecklingen med allt fler barn, unga och äldre gör att behoven av skola, vård och omsorg ökar. Till det läggs osäkerhet och utmaningar vad gäller verksamhet som inte kunnat utföras som normalt under pandemin. Till exempel vård- och omsorgsinsatser och skolverksamhet för både barn, unga och vuxna. Tack vare konjunkturuppgången och en expansiv finanspolitik stärks ekonomin i kommuner och regioner enligt SKR:s ekonomirapport i oktober. SKR menar att det behövs för att ge möjlighet till investeringar i arbete, digitalisering och klimat.

Befolkningsprognoser visar på stora förändringar jämfört med tidigare prognos. Gruppen barn och unga beräknas nu till och med att minska fram till 2030, befolkningen i arbetsför ålder ökar mindre än i tidigare prognos, medan ökningen inom åldersgruppen 80 år och äldre är fortsatt stor.

För att klara de kommande årens utmaningar behöver kommunsektorn hitta vägar för att kunna utföra jobbet på ett effektivare sätt, utnyttja digitaliseringens möjligheter och förlänga arbetslivet. SKR lyfter också fram behovet och betydelsen av att arbeta förebyggande ur flera aspekter som en väg att möta den demografiska utvecklingen. I SKR:s ekonomirapport framhålls att en omställning till nära vård är nödvändig. Nära vård handlar bland annat om att i större utsträckning arbeta hälsofrämjande och förebyggande och att utveckla nya arbetssätt och tjänster för att erbjuda vård när och där den behövs.

Huddinges ekonomiska förutsättningar och prioriteringar

Huddinge är en tillväxtkommun med en befolkning som ökat varje år och som planerar för att fortsätta öka framöver. Ökningen innebär ett behov av utökad kommunal service. Det handlar om att bygga fler verksamhetslokaler, förskolor, skolor, äldreboenden med mera och att behålla och nyrekrytera personal till verksamheterna. För att attrahera och behålla kompetent personal måste verksamheterna få goda förutsättningar.

Utfallet av Sverigeförhandlingen för Huddinge innebär en väsentligt ökad takt i bostadsbyggandet. Samtidigt är befolkningstillväxten i Huddinge just nu lägre än tidigare prognoser. Den lägre befolkningsökningen ger effekter på skatteunderlag och utjämningsystem och det är därför viktigt att fortsätta stödja verksamheterna och ge nämnderna goda planeringsförutsättningar. Lägre volymer än väntat minskar verksamheternas ersättningar och kräver omställningar av exempelvis personalkostnader och utbyggnadstakten av verksamhetslokaler på kort sikt. De ekonomiska förutsättningarna för Huddinge kommun visar på motsvarande utmaningar som för kommunsektorn i helhet kommande år.

Delårsrapporten per augusti visar på ett starkt resultat för perioden och prognosen för året är ett resultat på 5,6 procent av skatt, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämnning. Nämnderna beräknar sammantaget ett överskott. Bolagen prognostiserar resultat minst i nivå med budget.

I ekonomiplanen för 2022-2024 är resultatnivån beräknad till två procent av skatter och bidrag. För att klara de finansiella målen, med en hög planerad utbyggnadstakt och stora investeringar, är det viktigt att resultatmålet fortsatt hålls på en stabil nivå och att bolagen uppnår goda resultat.

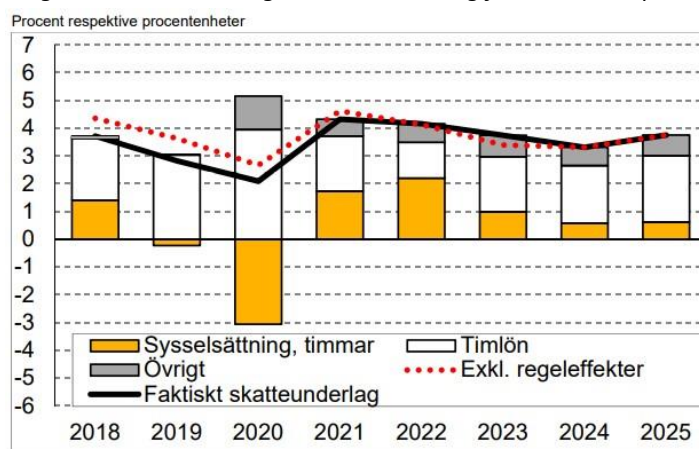
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

De ekonomiska förutsättningarna för Huddinge kommun visar på motsvarande utmaningar som för kommunsektorn som helhet kommande år. Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för en god kvalitetsutveckling i kommunens verksamheter. Pengarna ska användas till rätt saker och användas på ett effektivt sätt och möjliggöra en god välfärd idag och i framtiden. För att kommunen långsiktigt ska uppfylla kraven på god ekonomisk hushållning bör resultatnivån uppgå till 2 procent av skatter och bidrag. Skuldsättningen och självfinansieringsgraden ska följas noggrant men hänsyn ska tas till möjligheterna för Huga Bostäder och Huddinge Samhällsfastigheter att bygga och upprusta bostäder och verksamhetslokaler.

Prognos skatter och bidrag

SKR gör i september en mer positiv bedömning av utvecklingen än tidigare. En tydlig förstärkning av konjunkturen i år och nästa år innebär att skatteunderlaget bedöms växa snabbare än på flera år. Förslag i höstens budgetproposition bedöms höja efterfrågan i svensk ekonomi avsevärt. För hela perioden till och med år 2024 är ökningen av skatteunderlaget nästan 2 procentenheter högre i jämförelse med aprilprognosen.

Diagram: Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Källa: Skatteverket, SKR.

Statsbudgeten

I september presenterade regeringen 2022 års budgetproposition. I förslaget presenteras reformer på sammanlagt 74 mdkr.

I de generella statsbidragen ingår ett permanent tillskott till kommunerna från och med år 2020 på 8 750 mnkr. För 2021 ökades tillfälligt statsbidraget till kommunerna för 2022 (7 000 mnkr) och 2023 (3 500 mnkr). Det tillfälliga tillskottet upphör från och med 2023. I budgetpropositionen för 2022 tillförs 2 100 mnkr i generella statsbidrag till kommunerna, cirka 23 mnkr för Huddinge kommun. Enligt finansieringsprincipen tillförs medel för att införa fast omsorgskontakt i hemtjänsten, cirka 3,8 mnkr för Huddinge kommun 2022. Därutöver regleras även för bland annat extra studietid i grundskolan, obligatorisk lovskola och nationella prov.

Utöver de generella statsbidragen finns det ett stort antal riktade statsbidrag som är specialdestinerade för ett visst ändamål. Till exempel tillkommer nya statsbidrag om minskad andel timanställda och utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilt boende, skolmiljarden fortsätter 2022 med syftet att alla barn och elever, trots pandemin, ska få den utbildning de har rätt till, likvärdighetsbidraget till skolan förstärks successivt och statsbidraget för regionalt yrkesvux utökas. Klimatklivet får ökade resurser för lokala och regionala investeringar som minskar klimatpåverkande utsläpp. Anslaget för kommunernas förebyggande arbete mot naturolyckor stärks. Nämnderna ska aktivt söka riktade statsbidrag för att utveckla sina verksamheter.

Ekonomiplan 2022–2024

Ekonomiplanen utgår från fastställd budget för 2021, befolkningsprognos i april 2021, skatteprognos och preliminära beräkningar över utjämningsystemen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i september 2021.

Tabell: Ekonomiplan 2022-2024, mnkr

Ekonomiplan 2022-2024, mnkr

	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens nettokostnader	-6 219,2	-6 592,9	-6 741,4	-6 960,0
Exploatering	40,0	137,3	252,5	338,0
Avskrivningar	-192,2	-210,2	-227,7	-247,7
Verksamheten netto	-6 371,4	-6 665,8	-6 716,6	-6 869,7
Skatteintäkter	5 407,7	5 813,9	6 031,4	6 231,1
Kommunal utjämning	1 098,4	1 119,0	1 081,6	1 132,3
Verksamhetens resultat	134,6	267,0	396,4	493,7
Finansiella intäkter	154,8	135,2	132,0	132,0
Finansiella kostnader	-119,8	-126,3	-133,6	-140,4
Årets resultat	169,6	275,9	394,8	485,3
Årets resultat ekonomiskt mål	129,6	138,6	142,3	147,3
Ekonomiskt mål % av skatt och utjämning	2,0	2,0	2,0	2,0

Resultatet enligt kommunens ekonomiska mål, beräknas till 139 mnkr 2022 (2% av skatter och bidrag), 142 mnkr 2023 (2%) och 147 mnkr 2024 (2%).

Skatt, kommunalekonomisk utjämning och bidrag

Tabell: Skatt, kommunalekonomisk utjämning och bidrag 2022-2024, mnkr

Intäkt/kostnad	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024
Allmän kommunalskatt	5 447,7	5 792,3	6 031,4	6 231,1
Prognos slutavräkning	-40,0	21,5	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	5 407,7	5 813,9	6 031,4	6 231,1
Inkomstutjämningsbidrag	532,4	575,6	633,1	703,7
Kostnadsutjämningsbidrag	200,2	222,3	203,9	179,5
Regleringsbidrag/-avgift	337,2	286,9	205,8	206,0
Avgift till LSS-utjämning	-161,8	-161,5	-163,1	-165,0
Kommunal fastighetsavgift	190,4	195,6	201,9	208,2
Summa utjämning och generella statsbidrag	1 098,4	1 119,0	1 081,6	1 132,3
Summa skatt, utjämning, generella statsbidrag	6 506,0	6 932,9	7 113,0	7 363,4

Skatt

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömer i sin prognos i september att skatteunderlaget växer med i genomsnitt 3,5 procent per år under perioden 2020-2024. I ekonomiplanen antas skatteunderlaget för Huddinge öka i samma takt som för riket.

Tabell: Skatteunderlagets utveckling för riket 2020-2024, procentuell förändring prognos SKR september 2021

	2020	2021	2022	2023	2024
Skatteunderlagsprognos	2,1	4,3	4,2	3,7	3,3

Kommunala skattesatsen

Kommunalskatten i Huddinge år 2021-2023 är oförändrad och beräknad till 19,77 öre per skattekrone.

Resultatutjämningsreserv

Huddinge kommun har avsatt 642 mnkr i resultatutjämningsreserv. Reservens är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka sviktande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad konjunkturedgång. Riktvärdet för när det är tillåtet att disponera medel ur

reserven är när den årliga tillväxten i det underliggande skatteunderlaget i riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. En ytterligare förutsättning är att medlen från resultatutjämningsreserven ska täcka ett negativt balanskravsresultat. För planeringsperioden används inte medel ur resultatutjämningsreserven.

Utredningen (En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner, dir. 2020:88) har lämnat sitt betänkande med förslag som syftar till att, genom ett utvecklat regelverk, ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta framtida utmaningar genom en effektiv ekonomistyrning. Ett av förslagen är en möjlighet att överskott, under vissa omständigheter, kan sparas i en så kallad resultatreserv för att användas under senare år. Regelverket kring resultatutjämningsreserven (RUR) föreslås avvecklas och istället föreslås ett garantibidrag, en statligt finansierad inkomstgaranti vid djupare konjunkturedgångar. Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2023. Förslagen kommer att skickas ut på remiss inför beslut. Det är därför klokt att låta redan beslutade riktlinjer för resultatutjämningsreserv (nedan) vara oförändrade för 2022.

Kommunalekonomisk utjämning

Utjämning mellan kommunerna, kommunalekonomisk utjämning, består av inkomst- och kostnadsutjämning, strukturbidrag och införandebidrag. Staten beslutar om en ram för finansiering av utjämningen. Om utjämningskostnaderna överstiger statens ram betalar kommunerna en regleringsavgift. Om kostnaderna är lägre än ramen får kommunerna istället ett regleringsbidrag. Under kommunal utjämning redovisas även intäkter från kommunala fastighetsavgiften.

Sammantaget beräknas Huddinges bidrag till 1 085 mnkr netto år 2022. I budgeten har utjämningen beräknats utifrån preliminära uppgifter från SKR och SCB. Utjämningen fastställs i slutet av 2021.

Kommuner med egen skattekraft, beskattningsbar inkomst per invånare, som understiger den garanterade skattekraften (115 procent av medelskattekraften i riket) får ett inkomstutjämningsbidrag. Övriga kommuner betalar en utjämningsavgift. Huddinges skattekraft enligt beslut om inkomstutjämning 2021 är 104 procent och kommunen beräknas få ett bidrag med 576 mnkr 2022.

Kostnadsutjämnningen utjämnar för strukturella kostnadsskillnader mellan kommunerna. Kommuner med en gynnsam struktur betalar en avgift och övriga får ett bidrag. Huddinge beräknas få ett kostnadsutjämningsbidrag på 222 mnkr för 2022. Med en långsammare befolkningstillväxt beräknas kommunen inte få ersättning för eftersläpning i modellen på grund av kraftig tillväxt.

Regleringsposten är till för att kontrollera statens totala kostnad för utjämningsystemet. Regleringsposten används också för andra förändringar eller tillskott, till exempel i form av statliga bidrag. För 2022 beräknas bidraget till 287 mnkr för Huddinge, för att minska till 206 mnkr år 2024.

LSS-utjämning

Huddinges standardkostnad för LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är lägre än genomsnittet för riket och för 2022 beräknas en avgift på 161 mnkr.

Kommunal fastighetsavgift

Den kommunala fastighetsavgiften år 2022 beräknas preliminärt till 196 mnkr, en ökning med 6 mnkr jämfört med 2021.

Riktade statsbidrag

Staten ger kommuner både generella och riktade statsbidrag. Riktade statsbidrag är specialdestinerade för ett visst ändamål. Bidragen betalas ut efter ansökan alternativt enligt prestationsmodell. I statens budget finns ett stort antal riktade statsbidrag för kommunerna att söka.

Nämnderna ska aktivt söka riktade statsbidrag för att utveckla sina verksamheter.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av räntor och borgensavgifter på utlåning och vidareutlåning till kommunala bolag, räntor på banktillgodohavanden eller annan placering av likviditetsöverskott, samt utdelning från kommunala bolag. I ekonomiplanen är det inräknat 12 mnkr i utdelning från

Södertörns Energi AB för 2022 och 6 mnkr för 2023 och 2024. Finansiella kostnaderna består av främst räntor på den upplåning som görs av internbanken för vidareutlåning, finansiella kostnader för pensionsskulden samt indexuppräknig avseende åtaganden kopplade till medfinansiering. Sammantaget har budgeten för finansnettot 2022 beräknats till plus 9 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader för planeringsperioden redovisas som förändringar i förhållande till den av kommunfullmäktige beslutade budgeten för 2021.

netto mnkr	Summa	KS	FSN	GSN	GAN	SN	VON	KFN	BTN	KLN	Rev	ÖF	Reserv	Finansf	Exploat	Avskrivn.
Budget 2021	6 371,4	592,6	872,9	1 865,6	786,9	422,8	1 244,1	246,7	46,2	141,6	3,5	7,6	118,8	-130,4	-40,0	192,2
Volymer	38,6	1,3	-10,8	11,7	9,9	1,9	11,1	0,5	0,2	13,5	0,0	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokaler	50,2	-2,2	3,2	46,1	4,1	0,4	3,1	-1,2	0,0	-0,1	0,0	0,0	-3,2	0,0	0,0	0,0
Uppräkning	95,7	0,0	17,3	38,5	8,0	4,3	25,2	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	109,9	63,8	21,5	77,7	-1,6	15,0	4,8	1,5	-1,1	20,6	0,0	0,0	5,9	-18,8	-97,3	18,0
Budget 2022	6 665,8	655,5	904,1	2 039,5	807,4	444,3	1 288,2	249,9	45,3	175,6	3,6	7,0	121,5	-149,1	-137,3	210,2
Volymer	52,1	3,6	4,7	3,0	7,5	5,2	25,4	1,3	0,5	0,8	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokaler	49,0	0,0	2,1	-0,4	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	46,2	0,0	0,0	0,0
Uppräkning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	-50,3	-13,1	0,0	1,5	-4,0	0,0	3,7	-3,1	-0,4	-3,2	0,0	0,0	69,6	-3,6	-115,2	17,5
Plan 2023	6 716,6	646,0	911,0	2 043,7	811,9	449,6	1 317,3	248,1	45,3	173,2	3,6	7,1	237,3	-152,7	-252,5	227,7
Volymer	56,3	4,2	9,0	-0,2	10,7	6,1	23,4	1,5	0,5	0,9	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokaler	43,9	0,0	3,2	-0,9	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	0,0	0,0
Uppräkning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	52,9	4,8	0,0	-1,6	-2,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-5,3	0,0	0,0	126,9	-4,2	-85,5	20,0
Plan 2024	6 869,7	655,0	923,1	2 041,0	822,3	455,7	1 340,7	249,5	45,9	168,8	3,7	7,1	404,2	-157,0	-338,0	247,7

Sammantaget beräknas verksamhetens nettokostnader öka med 498 mnkr för den kommande treårsperioden. När exploateringsverksamheten exkluderas är ökningen 796 mnkr, cirka 12 procent. Huddinge fortsätter att växa, men befolkningen beräknas att öka i lägre takt för budgetperioden jämfört med tidigare prognoser.

Volymmer

Nämnd	2022	2023	2024	Summa
Kommunstyrelse	1,3	3,6	4,2	9,1
Förskolenämnd	-10,8	4,7	9,0	2,9
Grundskolenämnd	11,7	3,0	-0,2	14,4
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	9,9	7,5	10,7	28,2
Socialnämnd	1,9	5,2	6,1	13,2
Vård- och omsorgsnämnd	11,1	25,4	23,4	59,9
Kultur- och fritidsnämnd	0,5	1,3	1,5	3,3
Klimat- och stadsmiljönämnd	13,5	0,8	0,9	15,2
Bygglovs- och tillsynsnämnd	0,2	0,5	0,5	1,2
Revision	0,0	0,0	0,1	0,1
Överförmyndarverksamhet	-0,6	0,1	0,1	-0,5
Budget/Plan	38,6	52,1	56,3	147,0

Volymförändringar är beräknade med kommunens befolkningsprognos och verksamhetsstatistik som grund. Andelen barn som beräknas vara inskrivna i förskolan är uppjusterad utifrån utfallet 2020. Elever i grundsärskolan har ökat kraftigt de senaste åren och antalet elever är uppjusterat i volymeräkningen. Som en följd av arbetet med att fler äldre ska kunna bo hemma längre förväntas andelen äldre på särskilt boende minska och antalet hemtjänsttimmar per invånare öka. Utifrån bedömd utveckling omfördelas volymer inom gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens driftbudget. Volymer för ekonomiskt bistånd omfördelas till gymnasieskola och gymnasiesärskola. Klimat- och stadsmiljönämnden får ett tillskott på 10,5 mnkr 2022 för drift och underhåll av nya objekt (gång- och cykelvägar, parker, lekplatser, m.m.). Budgeten för vinterunderhåll utökas med 2,9 mnkr till 41,9 mnkr och fastställs särskilt av kommunfullmäktige från och med 2022.

För perioden räknas nämndernas ramar upp med 147 mnkr för ökade volymer.

Lokaler

I budgeten för planeringsperioden har nämndernas budgetar räknats upp med sammanlagt 50 mnkr för lokalkostnader. Främst avses kostnader för ny- och ombyggnation av lokaler för grundskolan. Därutöver har 144 mnkr avsatts i medelsreserven för om- och nybyggnation av förskolor, skolor och anläggningar för kultur och fritid, för ytterligare prioritering i arbetet med nämndernas

verksamhetsplaner. För övriga nämnder ingår utrymmet för tillkommande lokalhyror i volymtilldelningen.

Uppräkning för löner, hyror och priser

Nämndernas ramar justeras för pris- och lönekomensation 2022-2024 i enlighet med de politiska prioriteringarna.

Politiska prioriteringar

Fler lärare och höjda kunskapsresultat

Grunden för vårt starka samhälle och våra barns framtid läggs i skolan. När vi investerar i skolan så investerar vi i vår gemensamma framtid. Därför ska Huddinge ha en jämlik kunskapsskola med höga resultat där ingen elev lämnas efter eller hålls tillbaka.

Vi vill höja skolpengen för att kunna anställa fler lärare så att varje elev får mer lärarledd undervisning och våra lärare får fler kollegor och en bättre arbetsmiljö. Därigenom kan vi få en ökad studiero och skapa förutsättningar för att fler elever, inte färre, ska klara kunskapskraven.

- Grundskolenämnden får ett tillskott 2022 för uppräkning av löner och priser på 2,0 procent vilket motsvarar 38,5 mnkr.

Därutöver får grundskolenämnden tillskott:

på 70 mnkr för att anställa fler lärare för att kunna arbeta med tvåläraarsystem eller tre lärare på två klasser

på 5 mnkr för att ge lärarna möjlighet att vidareutbilda sig till speciallärare eller specialpedagog och samtidigt ha en halvtidsanställning i en av Huddinges skolor.

på 5 mnkr för att stärka rektorskapet genom att ge möjlighet till kompetensutveckling och att anställa biträdande rektorer där det behövs.

Bekämpa brotten och brottens orsaker

Trygghet är en förutsättning för ett jämlikt samhälle. Brottsligheten och otryggheten påverkar hela samhället, förtroendet vi känner för rättsväsendet och tilliten Huddingeborna emellan. Huddinge har idag allvarliga utmaningar på trygghetsområdet, särskilt i form av att tre kriminella nätverk är etablerade i kommunen.

Vi måste bekämpa både brotten och brottens orsaker. Och just det brottsförebyggande arbetet är kommunens ansvar. Det effektivaste sättet att hindra unga människor att välja kriminalitet är att erbjuda något som är bättre: en bra utbildning, något meningsfullt att göra på fritiden, ett första jobb, en möjlighet att flytta hemifrån. I Huddinge ska alla få goda möjligheter till ett gott liv och ens bakgrund ska inte avgöra ens framtid.

- Inrätta en trygghetsfond, En trygghetsfond inrättas under Trygghets- och delaktighetsberedningen. Ur den här fonden får kommunens nämnder och bolag ansöka om medel för att förebygga brott, öka tryggheten och förbättra stadsmiljön. Det kan handla både om kameror, bättre belysning och att beskära buskage, men också om ökad vuxennärvaro, kultur- och idrottsaktiviteter och andra förebyggande insatser för att öka tryggheten och fånga upp unga på glid. En nyckel i det trygghetsskapande arbetet är en bred samverkan mellan många aktörer. Nämnder och bolag ska därför gemensamt kunna ansöka om medel från trygghetsfonden för satsningar som spänner över flera olika verksamheter och förvaltningar. I medelsreserven avsätts totalt ett utrymme motsvarande 10 mnkr per år för perioden.
- Införa Sluta skjut, I medelsreserven avsätts ett utrymme motsvarande 1,1 mnkr i syfte att möjliggöra Huddinge kommuns medverkan i ett samverkansprojekt för att förebygga och hantera det allra grävsta våldet. Socialnämnden får ett årligt tillskott för arbete med avhoppare från kriminell bana på 2,8 mnkr och en särskild satsning på avhopparverksamhet på 4 mnkr årligen från 2022-2024.
- Sätta upp kameror på brottsutsatta platser. Kommunstyrelsen får 1,3 mnkr för utbyggnad av trygghetskameror.

- Ge ökat stöd till nattvandring och fältassistenter. Socialnämnden får ett tillskott på 4,5 mnkr för att utöka nattvandring och arbete med fältassistenter.
- Öppna fritidsgård i Visättra, Masmo och Trångsund. Ett utrymme avsätts i medelsreserven motsvarande 4 mnkr för att öppna mötesplatser för unga.
- Trygghetsvårdar (2 mnkr), Föräldrarådgivning (3,8 mnkr) och meningsfull fritid för barn och unga (2 mnkr 2022).

Trygg äldreomsorg i hela Huddinge

Att allt fler lever allt längre är i grunden positivt och ställer krav på att kommunen möter upp så att alla ska kunna leva fritt och självständigt med social gemenskap och ett aktivt liv. När Huddinge växer och utvecklas ska äldreperspektivet finnas med i all stadsplanering.

För de äldre som har byggt upp vårt land ska det finnas en äldreomsorg att lita på när den behövs och det ska finnas en hemtjänst i kommunal regi. Vi vill anställa fler i kommunens hemtjänst och äldreomsorg och att fler ska känna trygghet genom att lära känna och få möta samma personal och att personalen ska behärska det svenska språket. Äldreomsorgslyftet ska genomföras och en fast omsorgskontakt ska inrättas.

- Vård och omsorgsnämnden får ett tillskott 2022 för uppräkningslöner och priser på 2,0 procent vilket motsvarar 25,2 mnkr. För att säkerställa en fortsatt god kvalitet inom funktionshinderområdet görs en särskild förstärkning på området med 5 mnkr.
- Minuttscheman ska avskaffas. Vård och omsorgsnämnden tilldelas 2 mnkr för att starta ett projekt som syftar till att skapa hållbara scheman och ta bort minutstyrningen inom hemtjänsten.
- Heltid som norm. Ett utrymme på 2 mnkr avsätts i medelsreserven för att påbörja heltidsresan och kunna erbjuda heltid som norm för kommunens anställda.

- Språktest för all ny personal i äldreomsorgen. Totalt avsätts 2 mnkr för att ta fram ett språktest för nyanställda inom äldreomsorgen och förskolan, ta fram en kommunövergripande språkutbildning för medarbetare inklusive relevanta språkkrav och organisera arbetsplatsförlagd språkutbildning
- En utredning om hur Huddinge kan utvecklas som en äldrevänlig kommun ska genomföras (0,3 mnkr 2022/2023).

Övriga budgetförändringar

Förskolenämnden får ett tillskott 2022 för uppräknings av löner och priser på 2,0 procent vilket motsvarar 17,3 mnkr samt ett tillskott på 21,5 mnkr för fler förskollärare och mindre barngrupper.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får ett tillskott 2022 för uppräknings av löner och priser på 1,0 procent, vilket motsvarar 8 mnkr. För att ge fler unga möjligheter att sommarjobba får Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ett tillskott på 1 mnkr.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får ett tillskott på 0,2 mnkr (2022) för att starta en utredning som syftar till att stärka yrkesutbildningarna i såväl gymnasium som vuxenutbildningen för att säkra framtidens kompetensförsörjning.

Socialnämnden får ett tillskott 2022 för uppräknings av löner och priser på 1 procent vilket motsvarar 4,3 mnkr. Socialnämnden får tillskott för förebyggande av våld i nära relationer (1,8 mnkr) och för arbete med barnfridsbrott (0,7 mnkr).

Kultur och fritidsnämnden får ett tillskott 2022 för uppräknings av löner och priser på 1 procent vilket motsvarar 2,5 mnkr. Nämnden får dessutom ett tillskott på 1,5 mnkr för att sänka föreningsavgifterna genom att höja åldern då vuxentaxan börjar gälla, från dagens 21 år till 25 år

En utredning ska göras för att stärka samverkan med civilsamhället genom att bättre ta tillvara på frivilliga insatser (0,3 mnkr 2022).

Ett strukturprogram för ridskoleverksamheten tas fram (0,1 mnkr 2023).

En utredning avseende hur stöd till studieförbunden kan stärkas (0,2 mnkr 2022).

En implementering av kommunens idrottspolitiska program ska genomföras (0,2 mnkr 2022).

För implementering av nya föreningsbidragsregler och för att säkerställa god uppföljning och kontroll avsätts (0,8 mnkr 2022).

Klimat- och stadsmiljönämnden får ett tillskott på 2 mnkr för att intensifiera arbetet med klimatanpassningar med särskilt fokus på att förebygga naturolyckor så som översvämningar. Samt 0,2 mnkr (2022) för att utreda dagens och framtidens behov av laddpunkter för eldrivna fordon i hela kommunen med ett särskilt fokus på att säkerställa behovet i hyreshusområden.

För att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten i kommunens sjöar genomförs bland annat fosforfällning. I Drevviken ska fällning ske vid två tillfällen under 2022 och 2023 och totalt 10,6 mnkr avsätts för detta.

Arten parkslide klassas som en invasiv art och medel (1 mnkr) avsätts för åtgärder.

För att säkerställa fortsatt välskött naturreservat när antalet besökare ökar avsätts 1 mnkr för utökat underhåll av naturreservaten 2022.

För att undersöka förutsättningarna för stärkt lokal matproduktion ska en utredning göras kring behovet av en odlingsstrategi (0,3 mnkr 2022).

I budgeten avsätts investeringsmedel (1,6 mnkr) och driftsbudget (0,2 mnkr) för att anlägga och sköta fyra hundrastgårdar i Nytorps mosse, Flemingsberg, mellersta Huddinge och Segeltorp.

Antal äldre förväntas öka och särskilt i gruppen över 80 år. Bygglovs- och tillsynsnämndens budget ökas för att möta ett ökande behov av bostadsanpassningar (0,5 mnkr).

För att stärka arbetet med service och rådgivning i samband med livsmedelstillsyn avsätts (0,3 mnkr).

Bygglovs- och tillsynsnämnden tillförs 0,75 mnkr för att hantera det stora antalet tillsynsärenden inom bygglov. Kommunerna föreslås att bli ansvarig tillsynsmyndighet för den nya lagen om tobaksfria nikotinprodukter som innehåller nikotin för konsumtion. För att arbeta med service och rådgivning avsätts 0,1 mnkr till bygglovs- och tillsynsnämnden.

För att successivt hantera behovet av bullerskyddsåtgärder avsätts 0,2 mnkr årligen.

I budgeten är det inlagt tillskott för att genomföra allmänna val 2022 (3,6 mnkr) och val till Europaparlamentet 2024 (2,7 mnkr). En budgetförstärkning görs för att säkerställa tillgängligheten vid de allmänna valen (1 mnkr 2022).

I syfte att på ett samlat, prioriterat och effektivt sätt få ut största nytta av Huddinges ambition kring digitalisering avsätts 2 mnr i en särskild digitaliseringspott.

En organisationsförändring inom IT/digitalisering i syfte att spegla den nya samverkansmodellen för digitalisering påbörjas 2022. Resurser flyttas från nämnderna till kommunstyrelsen (10,4 mnr). För att säkra implementeringen av nya samverkansmodellen avsätts 2,5 mnr 2022. Digitaliseringsbudgeten förstärks även med totalt 8 mnr för säkerhetslösningar och ökade avtalskostnader. Fiberutbyggnadsprojektet avslutas under 2023 och ställningstaganden för det framtida arbetet ska utredas under 2022, 0,6 mnr avsätts för utredning. I syfte att framtidssäkra den grundläggande IT-driften i Huddinge kommun ska möjligheterna till konkurrensprövning av IT-driften utredas. Arbetet inleds 2022 och medel för utredning (1,2 mnr) avsätts.

För 2022 avsätts 5,7 mnr för att driva kommunhusprojektet vidare. Totalt avsätts ett utrymme 2022-2024 på 13,7 mnr för projektet.

För 2022 avsätts 5,3 mnr för att driva beslutade uppdrag i handlingsplan effektiv och ändamålsenlig lokalförsörjning och i lokalresursplan.

Uppdraget att se över Huddinge kommuns ekonomimodell för att säkerställa korrekt uppföljning av kommunens skattemedel pågår, 3 mnr avsätts 2022 för implementering av ny modell.

I budgeten ingår tillskott för att hantera uppräkningsavgift till Södertörns brandförsvärsförbund (1,1 mnr per år), inklusive tillfälligt tillskott för utveckling av en effektivare verksamhet (2022 0,6 mnr), samt tillskott för att hantera kostnadsökningar för vissa kommunövergripande verksamheter.

Huddinge kommun planerar att växa kraftigt och i medelsreserven avsätts utrymme för kostnader avseende ny- och ombyggnation av verksamhetslokaler. Samtidigt är befolkningstillväxten i kommunen långsam just nu, bland annat till följd av coronapandemin. För att möta osäkerheter i konjunktur, i befolkningstillväxt och för oförutsett avsätts ett utrymme i medelsreserven på 53,7 mnr år 2022, 122,9 mnr år 2023, 220,4 mnr år 2024.

Nämndernas budgetramar är justerade till följd av beslut i delårsrapport per mars och augusti 2021.

Avskrivningar beräknas öka med cirka 18 mnr per år. Finansförvaltningens lägre nettokostnader med 27 mnr för perioden. Utbetalning av pensioner intjänade före 1998 ökar och kapitaltjänstintäkter ökar.

I budgeten för 2022 har personalomkostnadspålägget (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar, kollektivavtalad pension) beräknats till 40,15 procent. Det är oförändrad nivå jämfört med 2021 och högre än det av SKR beräknade genomsnittliga personalomkostnadspålägget på 39,75 procent. Den högre nivån avser att täcka för högre pensionskostnader än genomsnittet.

Exploateringsverksamhet/gatukostnadsersättning

Exploateringsverksamheten är i ekonomiplanen beräknad till 620 mnkr för perioden. En betydligt högre nivå jämfört med de senaste åren. Huvuddelen av intäkterna är prognostiserade i planeringsprojekt. Det positiva nettot förstärkts kraftigt vilket förklaras av prognostiserade markförsäljningsintäkter i Flemingsberg.

I ekonomiplanen ingår även bidrag i form av gatukostnadsersättning. Sammantaget har intäkterna för perioden beräknats till 108 mnkr. I beräkningen av årets resultat enligt kommunens ekonomiska mål exkluderas, utöver exploatering, bidrag i form av gatukostnadsersättning.

Plan för samhällsbyggnad

Plan för samhällsbyggnad innehåller förslag till start av nya exploateringsprojekt och investeringsprojekt under 2022. Förslaget är baserat på beslutade planbesked, kommunala styrdokument och politiska prioriteringar. Förslaget omfattar sex exploateringsprojekt och 14 investeringsprojekt. Utöver det kan nya projekt tillkomma genom beslut i samband med uppföljning per augusti 2022.

Lokalresursplan

Lokalresursplan för Huddinge innehåller förslag på lösningar av nämndernas lokalbehov. Förslaget är baserat på nämndernas lokalbehovsprognoser och har remitterats till nämnderna för yttranden. Planen ska omarbetas utifrån riktlinjen att kommunkoncernen till största delen ska bygga och äga de lokaler där kommunen bedriver sin verksamhet samt att kommunen i hög utsträckning ska driva nytillkommande verksamhet inom förskola, skola och äldreomsorg.

Kommunfullmäktiges mål

Nedan presenteras kommunfullmäktiges mål fördelat under tre hållbarhetsaspekter: Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Varje mål efterföljs av indikatorer som går att finna i bilaga A.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomi är jämställd och hållbar

En hållbar ekonomi är en förutsättning för dagens och framtidens välfärd och ett starkare samhälle. Välfärd och trygghet går före sänkta skatter, utförsäljningar och privatiseringar. Samhällsekonomin återhämtar sig i snabb takt, men arbetsmarknaden släpar efter. Arbetslösheten i särskilt utsatta grupper riskerar att bli hög. Regeringens rekordstora tillskott till kommunsektorn och satsningar på jobb och utbildning är avgörande för kommunernas goda ekonomiska resultat. Arbete kommer fortsatt att vara den viktigaste förutsättningen för frihet, egen försörjning och etablering i samhället - men också för att vi ska lyckas finansiera vår gemensamma välfärd.

När vi ska ta Huddinge framåt efter pandemin ska vi bygga samhället starkare än det var innan krisen. Det ska vi göra genom att investera i mer personal i välfärden, på barnfamiljer och pensionärer. Välfärden – förskolan, skolan och omsorgen – ska gå att lita på i hela kommunen.

Kommunens skattesats ska spegla ambitionerna för välfärden och effektiviteten i våra verksamheter. Huddinge har stora behov i verksamheterna då kommunens lärartäthet tillhör de lägsta i landet, barngrupperna i förskolan är på flera håll stora och många är timanställda i äldreomsorgen. De demografiska och ekonomiska utmaningarna kommer att kräva lärande för förbättringar och att skattekrona används på bästa sätt. Jämförelser med andra kommuner är ett verktyg som alltid måste kombineras med analys och konsekvensbeskrivningar. Ambitionerna för välfärden och den mångåriga underfinansieringen av verksamheterna innebär att skattesatsen i Huddinge under planeringsperioden ska vara oförändrad.

Upphandlingar ska aktivt bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle med respekt för arbetstagarens rättigheter, klimat- och miljöhänsyn och social inkludering. Upphandlingar ska inte bidra till lägre löner och en press nedåt på skyddet av människor, hälsa och miljö. Krav i enlighet med svenska kollektivavtal och de

villkor som innefattas ska så långt som internationella regelverk tillåter vara en självklarhet i kommunens upphandlingar.

I takt med att samhället utvecklas skapas nya sätt att finansiera projekt och verksamheter. Nämnderna ska aktivt arbeta med att söka riktade statsbidrag för att utveckla sina verksamheter. Sveriges medlemskap i EU ger oss inte bara möjlighet att dra nytta av den inre marknaden, handelsavtal och den fria rörligheten utan det bidrar även till att kommunen kan söka medel ur olika EU-fonder och på andra sätt ta del av medel från EU. Alla nämnder ska arbeta med digitalisering för att förbättra verksamheterna.

Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare

Personalen är kommunens viktigaste resurs och de gör ett viktigt arbete. De ska ha goda och trygga förutsättningar. Heltid ska vara en norm och deltid ska vara en möjlighet och fler ska erbjudas tillsvidareanställningar. Kommunen ska ställa höga och tydliga krav på arbetsvillkor – även i privata verksamheter som finansieras av kommunens skattemedel.

Sjukfrånvaron i Huddinge är högst i länet och en av de högsta i landet. Personalen inom förskolan, skolan och äldreomsorgen är särskilt drabbade. Arbetet för att öka frisknärvaron och minska sjuktalen ska intensifieras.

Vid tillfälliga arbetstoppar kan kommunen hyra in personal, men huvudregeln ska vara att ha egenanställd personal.

Det råder en stor konkurrens om personalen i välfärden mellan kommunerna i Stockholms län. För att fler ska vilja jobba kvar och börja arbeta i Huddinge krävs det att kommunen erbjuder goda arbetsvillkor. Det handlar om att ge bra förutsättningar, erbjuda en god arbetsmiljö med ett gott och öppet arbetsklimat och möjliggöra för chefer och medarbetare att känna delaktighet, engagemang och trivsel på sin arbetsplats.

Huddinge kommun ska också påbörja sitt arbete för att genomföra heltidsresan. Många, framför allt kvinnor, arbetar idag ofrivilligt deltid, vilket skapar en ekonomisk klyfta i välfärden mellan kvinnodominerade och mansdominerade yrken. Vi vill också avskaffa minutscheman inom hemtjänsten. Minutjakten leder till stress för såväl brukarna som för hemtjänstens personal.

Alla chefer och medarbetare i Huddinge ska kunna initiera, följa med och delta i digitaliseringen utifrån sina egna förutsättningar. Medarbetare på alla nivåer ska

uppmuntras att skapa innovativa lösningar som kan öka kvaliteten samtidigt som kostnaderna minskar.

Ett växande Huddinge med fler jobb och företag

Alla som kan ska jobba. Personer som står utanför eller är nyanlända ska snabbt i jobb eller utbildning som leder till jobb. Antal arbetsplatser i Huddinge ska öka och vi måste skapa förutsättningar för fler och växande företag. I Flemingsberg finns ett av Sveriges största campusområden med tusentals studenter och framstående forskning. När vi tar Sverige och Huddinge framåt efter krisen är utbildning och matchning avgörande. Matchningen på arbetsmarknaden måste därför förbättras så att fler kan komma i arbete och så att företag kan hitta den kompetens de behöver. Det är avgörande för Huddinges och Sveriges utveckling. Fler Huddingebor måste bli rustade för att ta de jobb som växer fram.

Under rådande omständigheter, där arbetsmarknaden släpar efter och vissa utsatta grupper riskerar långvarig arbetslöshet, är det extra viktigt att kommunen kreativt anordnar olika typer av sommarjobb/feriepraktik för ungdomar. Sommarjobb förbättrar ungdomars framtida möjlighet till inträde på arbetsmarknaden och bidrar positivt till sysselsättningen i kommunen. Tryggheten stärks också för ungdomar som annars har svårt att hitta sommarjobb.

Inom ramarna för det kommunala aktivitetsansvaret har Huddinge kommun också ett lagstadgat ansvar att motivera ungdomar som har hoppat av gymnasiet att påbörja eller återuppta en utbildning. Huddinge kommun ska vara en aktiv aktör i att utveckla nya metoder för att ge ungdomar som saknar en slutförd gymnasieutbildning möjlighet att göra det.

Huddinge ska också vara en attraktiv kommun för småföretagare. Efter en viss återhämtning ligger Huddinge fortfarande lågt i olika rankings som görs om näringslivsklimatet i Sveriges kommuner, detta trots Huddinges goda potential som närliggande storstadskommun. Vi vill därför att Huddinge ska flytta fram sina positioner och intensifiera arbetet med att skapa ett bättre näringslivsklimat i kommunen bland annat genom kortare handläggningstider och genom att förbättra tillgången på företagsmark och lokaler. Alla nämnder ska bidra till ett bättre lokalt företagsklimat. Kommunen ska också fortsätta utveckla arbetet med att attrahera fler investerare till Huddinge.

Kopplingen mellan gymnasiet, arbetsmarknaden och högskolan måste också stärkas. Unga ska ges goda förutsättningar till att starta och driva företag både inom ramarna för Ung företagsamhet (UF) och i vuxen ålder.

Yrkesprogrammen inom gymnasieskolan är centrala för den nationella såväl som den lokala kompetensförsörjningen. Yrkesprogrammen ska – i samverkan med arbetsmarknadens parter – göras mer attraktiva så att fler väljer ett yrkesprogram och så att utbildningen leder till jobb. Fler yrkescollege ska utvecklas i Huddinge.

Ta Huddinge framåt med nya investeringar

När Sverige och Huddinge återstartas efter krisen ska det göras genom gröna investeringar och resurser till välfärden. Kommunen ska bedriva ett långsiktigt och strategiskt arbete med breda överenskommelser för att få de nödvändiga infrastrukturinvesteringar i väg och spår som behövs. Särskilt viktiga satsningar är Spårväg syd, Tvärförbindelse Södertörn och Bytesplats Flemingsberg. Huddinge ska driva på för att Tvärförbindelse Södertörn snabbt kommer på plats och att det investeras i kapacitetsstark busstrafik i egna körfält. På så sätt kan det kollektiva resandet öka samtidigt som det går att knyta ihop Huddinge och Södertörn med viktiga målpunkter på norra sidan av Stockholms län såsom Solna, Kista och Arlanda.

Cykel ska vara ett attraktivt färdmedel och kommunen ska planera så att kollektivtrafikresandet kan öka.

Fler arbetsplatser ska tillkomma i kommunen. Kommunen ska möjliggöra detta genom att strategiskt peka ut verksamhetsmark och främja verksamhetslokaler/kontorshotell/mötesplatser för företag i alla kommundelar.

Social hållbarhet

Alla elever ska nå kunskapskraven

Sverige är ett av världens bästa länder för barn att växa upp i. Det är resultatet av decennier av socialdemokratiska prioriteringar på bland annat skolan, förskolan och fritidsverksamheter. Det finns mycket gott att säga om Huddinges förskolor och skolor och det viktiga arbete som varje dag utförs av personalen. Samtidigt finns det också allvarliga utmaningar.

Det livslånga lärandet börjar i förskolan. Kommunen måste kraftsamla för att stärka Huddinges förskolor som under flera år har präglats av stora barngrupper, hög personalomsättning och sjukfrånvaro. Föräldrar, barn och anställda ska känna trygghet i att Huddinges förskolor håller hög kvalitet och stimulerar barns utveckling och lärande. Genom att erbjuda inkluderande lärmiljöer som även stimulerar elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer och/eller särbegåvning ska varje elev ges möjligheter till ett effektivt lärande utifrån sina förutsättningar.

Studier visar att barn som har gått i en bra förskola lyckas bättre i skolan. Detta gäller särskilt de barn som har föräldrar med en kort utbildning eller barn med tuffa uppväxtvillkor. Därför ska kommunen verka för att så många barn som möjligt tar del av möjligheten att gå i förskola och ges tillräcklig vistelsetid.

Det är också viktigt att barnen i förskolan förstår och blir förstådda av personalen. Förskolan har ett viktigt uppdrag i att stimulera det tidiga språket för små barn. Därför ska ett språktest tas fram för nyanställda, och i linje med det ska även en kommunövergripande språkutbildning införas för medarbetarna.

Barnens och elevernas viktigaste resurs för att nå kunskapsmålen är lärarna och pedagogerna i kommunens förskole-, fritids- och skolverksamheter. De bär ett stort ansvar för att möjliggöra att varje barn och elev når sin fulla potential och utvecklas. Inget barn eller elev ska lämnas efter eller hållas tillbaka.

Det går inte att utveckla Huddinges skolor genom att skära ned på personal och resurser. Alla barn ska få goda chanser att klara kunskapskraven och nedskärningar i skolan är ett direkt hot mot detta

Lärartätheten i Huddinge tillhör de lägsta i landet. Det är allvarligt och det ger varken våra unga bra förutsättningar att lyckas i sin skolgång och inte heller bra arbetsförutsättningar för personalen. För många elever per lärare innebär att lärarna inte får möjlighet att vara den pedagog som varje barn behöver. Arbetet med Huddinge kommuns attraktivitet som arbetsgivare är därför en grundläggande pusselbit för att kommunens skolor ska hålla hög kvalitet. Huddinges medarbetare och chefer är de absolut viktigaste resurserna för detta. Kommunen måste därför se till att ta tillvara på deras uppdrag som pedagoger och minska på den administrativa bördan där det behövs.

För vända utvecklingen i Huddinges skolor och för att fler elever ska klara kunskapskraven behöver flera saker göras. För att skapa en stabilitet och

kontinuitet på våra skolor vill vi stärka rektorskapet. Varje rektor ska ges goda förutsättningar att lyckas med sitt uppdrag och därför bör de erbjudas vidareutbildningar och biträdande rektorer som stöd. Det finns ett stort behov av att anställa flera lärare och att Huddinges skolor ska kunna arbeta med tvålärarsystem i klasserna. Det tror vi skulle gynna både lärarna och barnen i form att varje elev skulle få mer tid en lärare och att lärarna får mer stöd och utveckling av sina kollegor. Det är viktigt att får möjlighet till att vidareutbilda sig till speciallärare eller specialpedagog och att denna utbildning ska kunna kombineras med en halvtidsanställning i en av Huddinges skolor.

Utbildning är en grundsten för alla människors frihet. Därför ska alla elever bosatta i Huddinge erbjudas plats i en skola som håller hög pedagogisk kvalitet. För att nå detta mål och för att Huddinge ska vara en kommun som är bra att leva, bo och arbeta i är det helt nödvändigt att Huddinge klarar skolutbyggnaden.

Idag råder det brist på grundskolplatser i samtliga delar av Huddinge. Inte minst i de mellersta delarna är läget allvarligt. Här behöver vi investera för framtiden och för våra barn och unga. Beslutet som har tagits i kommunfullmäktige om att hälften av alla skolor ska byggas och drivas i privat regi, trots att det är Huddinge i egenskap av kommun som har skyldigheten att erbjuda varje barn som bor i kommunen en skolplats, försvårar arbetet med att tillgodose tillräckligt många skolplatser. Detta eftersom 50/50-principen i praktiken innebär att kommunen saknar kontroll av skolutbyggnaden.

Huddinge ska vara en jämlik och jämställd kommun där invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen

Segregationen och ojämlikheten i kommunen ska minska genom att stärka samhörigheten och tilliten invånarna emellan. Huddinge ska tillvarata de resurser och den positiva kraft som finns i kommunen; bland invånare, företag, det civila samhället och andra aktörer. På så sätt får alla Huddingebor möjlighet att vara delaktiga i samhället och därigenom blir Huddinge en ännu bättre kommun där jämlikhet, jämställdhet och solidaritet är centralt.

För att kommunen ska bli mer jämlik och utvecklas på bästa sätt måste kvinnor och män ha lika möjligheter och rättigheter. I Huddinge ska kvinnor och män vara ekonomiskt jämställda och ha samma makt att forma samhället och sina liv.

De kommunala resurserna ska fördelas jämlikt och jämställt. För att få ett jämställt samhälle är det viktigt att kunna synliggöra ojämställdheten. Ett av de bästa

verktygen är könsuppdelad statistik, kartläggningar och konsekvensbedömningar som visar hur verkligheten ser ut.

Huddinge kommuns geografiska bredd och storlek gör också områdesperspektivet viktigt. På grund av de stora klyftor som präglar Huddinge ska kommunen särskilt arbeta med områdesutvecklingen i Vårby, Flemingsberg och Skogås – inte minst med förebyggande trygghetsfrågor, folkhälsofrågor och demokratifrågor. Valdeltagandet ska öka och särskilda insatser ska göras för att öka valdeltagandet i de områden där det är lägst.

Den sociala blandningen liksom förståelsen och möten mellan olika kulturer ska öka och segregationen ska minska. För att nå dit är det avgörande med långsiktiga och strategiska satsningar. Huddinge ska ta del av regeringens politik för minskad segregation som syftar till att bryta de mekanismer som gör att segregationen finns kvar.

Personer med funktionsvariationer ska ha tillgång till samhället på samma villkor som andra. Därför ska kommunen arbeta med tillgänglighetsanpassning av lokaler, platser och verksamheter. Personer med funktionsvariationer ska också kunna ta del av information och kommunicera med kommunen utifrån sina förutsättningar.

Informationsflöden i Huddinge ska vara digitala och tillgängliga. Utgångspunkten är invånarnas behov och de som verkar i och besöker kommunen. Digitaliseringen ska komma alla till del. De grupper i kommunen som inte är digitala ska ges möjlighet till information på annat sätt, detta ställer höga krav på kommunens egna servicecenter och bibliotek att inkludera, framför allt äldre, i digitaliseringen.

En omsorg av hög kvalitet

Alla har rätt till en trygg ålderdom. För den som behöver extra hjälp för att klara vardagen ska hemtjänsten finnas där. De äldre ska veta att hemtjänsten är anpassad efter deras önskemål och behov – inte reglerad i minutscheman. Huddinge kommun ska erbjuda hemtjänst i egen regi som ett alternativ för de äldre. Kommunen är ytterst ansvarig för äldreomsorgen och det är en viktig trygghet för våra invånare att det finns offentligt driven omsorg i hela kommunen.

Det är fortfarande ett svårt bemanningsläge och alltför många inom personalen har vikariat eller deltidsanställningar. Coronapandemin har blottat de brister som funnits inom äldreomsorgen under en lång tid och behovet av rätt kompetens och trygga anställningar har blivit tydliga. Huddinge kommun ska därför genomföra ett äldreomsorgslyft med hjälp av regeringens satsningar. Det innebär att anställda inom äldreomsorgen ska erbjudas betald utbildning på arbetstid

Vi kommer se en ökning av antalet äldre i Storstockholm och i Huddinge. Bara de kommande 10 åren beräknas antalet äldre över 80 år öka med 40 procent i vår region. Det är en grupp som förtjänar en bra omsorg. Huddinge måste därför planera såväl för fler äldreboenden som för en fungerande personalförsörjning.

Med fler äldre i befolkningen behöver äldreomsorgen byggas ut för att möta behoven. Det försvårar planeringen av nya platser och att få en god organisation inom särskilt boende att kommunfullmäktige har tagit beslut om att häften av all tillkommande skattefinansierad verksamhet ska drivas i privat regi och att Lagen om valfrihetssystem (LOV) ska gälla inom särskilt boende. Konsekvenserna riskerar att bli tomma platser på vissa avdelningar inom den egna regionen med sämre bemanning som följd och därigenom en sämre kvalitet för den äldre. Privata aktörer, till skillnad från kommunal verksamhet, kommer också att eftersträva ekonomiska vinster och vinstjakten riskerar att gå ut över kvaliteten för de äldre.

Funktionsvarierade, äldre och deras närstående ska kunna påverka den vård, service och omsorg som finns i Huddinge. Delaktighet och valmöjligheter ska inte stanna vid val av utförare av hemtjänst eller boende. Delaktighet ska vara en del av vardagen exempelvis när det gäller vad och när man vill äta och hur dagliga aktiviteter ska utformas. Brukarna ska ges större inflytande över vilken hjälp som ges och hur hjälpen ska utföras. Det arbete som pågår för att öka delaktigheten ska fortsätta och utvecklas.

Det är viktigt att omsorgspersonalen förstår och gör sig förstådd av såväl äldre som kollegor, inte minst med hänsyn till säkerhetsskäl. Därför ska ett språktest för all ny personal inom äldreomsorgen och förskolan tas fram. Den nyanställda personalen ska därefter erbjudas och genomgå en kommunövergripande språkutbildning, vilket skapar bättre förutsättningar för både arbetstagaren och de äldre.

Arbetsmiljön och arbetsförhållandena för personalen behöver förbättras så att fler väljer att fortsätta jobba i Huddinge och så att fler väljer att söka sig till kommunen

som arbetsgivare. Personalen ska ges möjlighet till inflytande över sin arbetssituation och vara med och bidra till att utveckla äldreomsorgen. Fler med tillsvidareanställning ska erbjudas heltid.

För att minska ensamheten för de äldre och mildra effekterna av pandemin ska kommunen också ha ett tätt samarbete med civilsamhälle och studieförbund.

En trygg kommun där människor har råd med en bostad

Trygghet är en förutsättning för ett jämlikt samhälle. Det kan inte skapas med skattesänkningar, nedskärningar och sänkta löner. Istället behöver vi samlas för att minska klyftorna, bryta segregationen, bekämpa brottsligheten och stärka sammanhållningen i hela Huddinge.

Brottslighet och otrygghet påverkar hela samhället, förtroendet vi känner för rättsväsendet och tilliten Huddingeborna emellan. Men vi måste klara av att både knäcka gängbrottsligheten och förebygga brottens orsaker.

För att förebygga och hantera det allra grävsta våldet ska projektet Sluta skjut införas i Huddinge. Sluta Skjut är en brottsförebyggande satsning och långsiktig strategi som syftar till att minska det dödliga och grova våldet i kriminella miljöer.

I linje med Sluta Skjut-projektet måste också avhopparverksamheten stärkas upp som en viktig del. Gängkriminaliteten ska bekämpas med alla möjliga medel och de som vill avsluta sin kriminella bana måste få stöd i det.

Arbetet med att höja säkerheten och bekämpa brottsligheten kostar pengar. Därför ska en trygghetsfond inrättas för att möjliggöra permanent finansiering för Huddinges brottsförebyggande arbete och därigenom stärka arbetet mot kriminalitet.

Det effektivaste sättet att hindra unga människor att välja kriminalitet är att erbjuda något som är bättre: en bra utbildning, något meningsfullt att göra på fritiden, ett första jobb, en möjlighet att flytta hemifrån. Det är också viktigt att arbeta med förebyggande insatser. Här krävs en bred samverkan mellan kommunen, föräldrar, förskolan och skolan, socialtjänsten, föreningsliv och civilsamhälle, lokala företag och polisen.

Målet är ett tryggt och levande Huddinge för alla, där människor boende i kommunens samtliga delar känner en stark tillit till sitt område och sina

medmänniskor. Kommunens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete ska finnas med som en naturlig del i alla delar av kommunens arbete. Detta innebär att ambitionen om att öka tryggheten i Huddinge måste finnas i allt från hur vi planerar våra bostadsområden till att se över tryggheten i våra skolor.

Trygghet är grundläggande för att öka jämlikheten och förbättra de olika bostadsområdena i kommunen. En viktig förutsättning för att människor ska kunna leva ett bra liv och få tillvaron att fungera väl är därför att ha en bostad som svarar mot var och ens behov. Bostadsbristen är påtaglig och behovet av bostäder ökar ytterligare när vår befolkning växer. För att komma tillrätta med det här finns bara en lösning: att bygga mer. Jämfört med länet har Huddinge färre hyresrätter och fler äganderätter. Huddinge har en högre andel trångbodda hushåll än snittet i Stockholms län. Flest trångbodda hushåll har Flemingsberg och Vårby.

När Huddinge utvecklas med fler bostäder ska blandningen av upplåtelseformer öka i alla kommundelar och det ska finnas bostäder av olika storlekar. Vi måste också bli bättre på att bygga billigt, fler måste ha möjlighet att ta sig in på bostadsmarknaden och hyrorna för de som hyr måste vara rimliga. Längs Spårväg syds sträckning kommer det att byggas många bostäder och arbetsplatser. Utvecklingen i östra Huddinge ska också stärkas.

Störst fokus ska det vara på fler hyresrätter. Det är idag svårt att få tag i en hyreslägenhet, vilket bland annat medför att unga inte kan flytta hemifrån, trångboddheten breder ut sig och äldre som vill bo mindre och sänka sina boendekostnader får svårt att flytta från sin villa. Kötiden i Huddinge för en hyresrätt är över nio år och en betydande del av hushållen saknar tillräcklig inkomst för att kunna flytta in i en nyproducerad hyresrätt.

Länsstyrelsen har pekat på att det totala antalet lägenheter i länet med lägre hyra minskar, de varnar också för att utförsäljningar av allmännyttans bostäder leder till att andelen minskar. Kommunen ska inte sälja ut allmännyttans bostäder och vi vill därför att ägardirektivet till Hüge bostäder ska justeras så att de får möjlighet till att bygga fler hyresrätter samtidigt som vi kan sätta stopp för ombildningarna. Kommunen ska verka för att bostadsbolag och aktörer åstadkommer innovativa lösningar för att öka energieffektivisering och att de håller nere renoveringskostnader, samt att upprustning sker i samverkan med de boende. En bra bostad är en grundförutsättning för att man ska känna sig trygg.

Otrygghet utanför hemmet är lika oacceptabel som den otrygghet som många känner i hemmet. Utövandet av våld är ett stort samhällsproblem både ekonomiskt och för hälsa och välbefinnande. Våld i nära relationer är ett uttryck för ett patriarkalt samhälle och ska aldrig accepteras. Kommunen ska utveckla arbetet nära kvinno- och tjejjourer för att möta de behov som finns hos olika målgrupper. Kommunen ska också samordna de insatser som finns i dag, identifiera var det behövs eventuellt ytterligare insatser och vidareutveckla det förebyggande arbetet. Arbetet med gruppen barn som lever med eller bevittnar våld i hemmet ska intensifieras och utgå från Barnkonventionen.

Alla barn i Huddinge ska växa upp under trygga förhållanden. Kommunens arbete ska därför utformas så att barns intressen tillvaratas. De barn och unga som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld eller hedersrelaterade krav när de vill leva ett självständigt liv ska få samhällets stöd.

Ett växande civilsamhälle och ett starkt föreningsliv

Alla Huddingebor, oavsett bakgrund och var i kommunen man bor, ska ha möjlighet att ta del av ett rikt kultur- och fritidsutbud. Konsten, kulturen, idrotten och föreningslivet bidrar till att skapa ett rikare samhälle att leva i. Ett starkt kultur- och föreningsliv är en förutsättning för ett levande och demokratiskt samhälle.

För att öka jämlikheten mellan de barn och unga som bor i Huddinge ska en fritidsbank införas. En fritidsbank är som ett bibliotek fast med sport- och fritidsaker. Där kan man låna utrustning för en aktiv fritid, som t.ex. skidor, skridskor, inlines, flytvästar, fotbollsskor, innebandyklubbor och mycket mer. Det är inte rimligt att vissa barn och unga, till följd av deras ekonomiska hemförhållanden, inte har möjlighet att delta i idrottsundervisningen eller fritidsaktiviteter med sina klasskompisar.

Huddinges föreningsliv och civilsamhälle gör redan idag stora insatser för vårt gemensamma samhälle och invånare. Det är en kraft att ta tillvara på och värna om. Vi är därför övertygade att kommunen bör arbeta för ett närmare samarbete med civilsamhället, oavsett som det rör insatser för äldre, unga, nyanlända, eller för exempelvis idrottande eller lärande. När människor har trygga, inkluderande och engagerande platser att mötas på skapas en sammanhållning som är svår att skapa på andra sätt.

Omvänt så vet vi vad som händer när exempelvis unga inte har en plats att mötas på. De får då istället hänga i centrum, i garage eller i trappuppgångar. I delar av kommunen ser vi även att bristen på en meningsfull fritid kan leda till att unga

människor hamnar på glid och i värsta fall rekryteras till kriminella gäng. Det är inte bara en förlust för den enskilde utan för hela samhället. Det förebyggande arbetet för att motverka att unga hamnar snett är alltid, och på alla sätt, mer lönsamt än repressiva åtgärder i efterhand.

Liksom fritidsgårdar, platser för spontanidrott och härliga motionsspår bidrar till en bättre kommun att leva, verka och bo i så utgör också våra bibliotek viktiga mötesplatser, för såväl skolelever som för våra äldre. Biblioteken är centrala för att förmedla fakta och kunskap och för att beskydda det fria ordet. Våra bibliotek bidrar helt enkelt till att stärka vår demokrati och det är något som vi måste bevara och utveckla även i framtiden.

Ekologisk hållbarhet

Hållbart Huddinge med ekosystem i balans

I Huddinge kommun finns höga naturvärden som ska värnas och göras tillgängliga för fler. Våra naturreservat hyser en naturlig och stor biologisk mångfald som utgör viktiga delar av vår regions grönområden. Att kunna komma ut i skog och mark höjer livskvaliteten och hälsan.

Huddinge ska ha god vattenstatus i sjöar och vattendrag. Vi behöver därför tydliga åtgärder på kort och på lång sikt för att värna Huddinges sjöar, vattendrag och våtmarker så att miljö kvalitetsnormerna kan uppnås.

Uppkomsten av dagvatten ska minimeras och det dagvatten som uppkommer ska tas om hand på ett sådant sätt att dess negativa påverkan minskar i enlighet med kommunens dagvattenstrategi. Dagvattnet bör utnyttjas som en resurs genom att synliggöra dagvattnet och på så sätt öka de pedagogiska, rekreativa och estetiska värdena, samt gynna den biologiska mångfalden.

Risken för naturolyckor ökar med ett förändrat klimat. Det är därför viktigt att samhället har en god förmåga att förebygga och hantera dessa. Kommunerna har en central roll i det förebyggande arbetet mot att naturolyckor som exempelvis översvämningar sker. Huddinge kommun ska därför söka de av regeringen finansierade medlen för att förebygga och klimatanpassa samhället.

Tätortsnära natur ska bevaras och har en stor betydelse både för biologisk mångfald, samt för rekreation och friluftsliv. Skötseln av mark- och vattenområden ska ske så att god biologisk mångfald bevaras och främjas. Kommunen ska också arbeta för att miljö kvalitetsnormerna för luft och buller inte överskrids.

Gifter i vardagen utgör ett hot inte bara mot oss människor utan också mot vår livsmiljö. Därför ska kommunens arbete för en giftfri miljö struktureras och förankras och åtgärder vidtas för att få bort skadliga kemikalier i kommunens olika verksamheter och bättre information ska ges till invånarna om hur en giftfri vardag kan skapas. Samtliga av kommunens verksamheter ska också minska sina utsläpp av växthusgaser.

En rättvis omställning

Alla Huddingebor kan bidra i klimatarbetet men för att lösa klimatkrisen måste vi agera gemensamt.

Med smart stadsplanering och fortsatt arbete med ekosystemtjänster kan kommunen bidra till mer hållbara stadsmiljöer och minskade koldioxidutsläpp genom att underlätta för Huddingeborna, företag och verksamheter att göra klimatsmarta val.

Vi måste tänka på helheten när vi bygger och planerar kommunen, fler hus ska byggas i trä, fler bostäder ska drivas av egenproducerad solenergi och fler bostäder ska också ligga i nära anslutning till kollektivtrafik.

Det ska vara lätt att göra rätt i Huddinge och fler ska kunna välja cykeln eller tåget framför bilen. För att detta ska kunna fungera så måste fler infartsparkeringar byggas. För de som ändå behöver ta bilen så ska det finnas fler tankställen och laddplatser för förnyelsebara bränslen. Kommunen har också ett ansvar i att göra det enklare för människor att återvinna. Kommunen ska därför arbeta för att skapa lättillgängliga och trygga lösningar för detta.

Genom investeringar i energieffektiviseringar ska utsläpp minskas samtidigt som kostnaderna långsiktigt sjunker. Ett livscykelperspektiv ska användas vid ny- och ombyggnation.

Utsläppen från transporter från kommunala verksamheter ska minska. Det gäller både från persontransporter och från varutransporter. Detta ska göras genom att fortsätta utveckla den samordnade varudistributionen och ett fortsatt arbete med åtgärder för att minska utsläpp från tjänste- och arbetspendlingsresor. Kommunens fordonsflotta ska vara fossiloberoende 2025. Omställningstakten behöver öka avsevärt i jämförelse med idag för att klara detta.

Vi måste intensifiera arbetet med att få ned den egna organisationens miljöpåverkan, därför behöver vi också byta ut samtliga farliga ämnen i varor och

produkter som kan ha allvarliga hälso- och/eller miljöeffekter i kommunens förskolor, skolor och äldreboenden. I Huddinges verksamheter ska en större del av livsmedelsinköpen vara närproducerade och ekologiska och kommunen ska även verka för detta i motsvarande verksamheter som drivs i privat regi. Kommunen ska även bidra med klimat- och energirådgivning till enskilda Huddingebor (?).

Upphandling ska användas för att minska vår exponering av skadliga kemikalier.

Det är också viktigt att kommunens invånare får bra verktyg för att själva kunna analysera sina miljöutsläpp och hur de på bästa sätt kan bidra till klimatomställningen. Därför måste kommunen även arbeta för att öka medvetandet och kunskapen om miljöfrågor hos kommuninvånare. I Huddinge ska den cirkulära ekonomin främjas och en webbaserad miljöutbildning ska tas fram för att öka kompetensen bland chefer, anställda och förtroendevalda.

Alla nämnder och verksamheter ska med utgångspunkt i avfallstrappan prioritera minimering och återanvändning före återvinning genom att skapa förutsättningar för cirkulära kretslopp.

Nämnder

För varje nämnd redovisas i detta avsnitt nämndens budget och ekonomiska förutsättningar i övrigt, samt viss verksamhetsstatistik. Nämnderna ska utifrån sina ramar ta ett självständigt ansvar för ekonomin. Det fortsatta arbetet med verksamhetsplaneringen ska således bygga på den faktiska behovs- och kostnadsutvecklingen som nämnden själv beräknar och de prioriteringar som nämnden själv vill göra, för att utifrån fullmäktiges beslut om mål och budget bedriva en bra och effektiv verksamhet och ha en ekonomi i balans. Nämnderna ska ta fram jämförelser och analyser som ska leda till konkreta förbättringar.

Staten ger kommuner generella och riktade statsbidrag. Riktade statsbidrag är specialdestinerade för ett visst ändamål. I statens budget finns ett stort antal riktade statsbidrag för kommunerna att söka. Nämnderna ska aktivt arbeta med att söka riktade statsbidrag för att utveckla sina verksamheter.

Förskolenämnden

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter såsom huvudman för förskolan. Nämndens uppgifter innefattar att svara för pedagogisk omsorg enligt 25 kap. skollagen (2010:800), samt ansvara för anordnandet av öppen förskola som komplement till förskola och pedagogisk omsorg. Nämndens uppdrag innefattar alla uppgifter som, enligt skollagen eller annan författning inom

utbildningsområdet, ankommer på kommunen som huvudman för de verksamheter som anges i skollagen.

Driftsbudget

Förskolenämnd								
Driftbudget, tkr	Budget 2021	Förändring jämfört med budget				Budget 2022	Förändring	
Verksamhet		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	7 505	17	0	0	0	7 522	17	0,2%
Förskola	865 427	-10 770	3 153	17 307	21 500	896 617	31 190	3,6%
Summa	872 932	-10 753	3 153	17 307	21 500	904 139	31 207	3,6%
	Budget 2022	Förändring jämfört med budget				Plan 2023	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	7 522	46	0	0	0	7 568	46	0,6%
Förskola	896 617	4 660	2 125	0	0	903 402	6 785	0,8%
Summa	904 139	4 706	2 125	0	0	910 970	6 831	0,8%
	Plan 2023	Förändring jämfört med budget				Plan 2024	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	7 568	54	0	0	0	7 623	54	0,7%
Förskola	903 402	8 906	3 150	0	0	915 458	12 056	1,3%
Summa	910 970	8 960	3 150	0	0	923 080	12 110	1,3%

Volym	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förskola - barn inskrivna	6 787	6 683	6 728	6 814
+/- jmf föregående år		-104	45	86

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Lägre volym för färre barn i förskolan 2022, ökade volymer för fler barn i förskolan 2023-2024.
- Lokaler: Tillskott för tillkommande lokaler 2022 (3,1 mnkr). Ökade volymer för fler elever förskolan 2022-2024. Ytterligare utrymme för tillkommande lokalhyror är avsatt i medelsreserv
- Uppräkning: Förskolenämnden får ett tillskott 2022 för uppräkning av löner och priser på 2,0 procent vilket motsvarar 17,3 mnkr
- Övrigt:
 - Fler förskollärare och mindre barngrupper (21,5 mnkr)

Investeringar

Förskolenämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av nya/förändrade lokaler och löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 10,5 mnkr.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden ska fullgöra de uppgifter enligt skollagen och annan författning inom utbildningsområdet, som ankommer på kommunen som huvudman för skolväsendet i Huddinge kommun. Detta gäller med undantag för de uppgifter som ska handhas av förskolenämnden samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden enligt deras respektive reglementen.

Grundskolenämnden fullgör kommunens uppgifter när det gäller bidrag till verksamhetsanknutna frivilligorganisationer. Grundskolenämnden är anställningsmyndighet både för den egna nämndens personal liksom för den personal som arbetar inom förskolenämndens ansvarsområde.

Driftsbudget

Grundskolenämnd

Driftbudget, tkr	Budget 2021	Förändring jämfört med budget				Budget 2022	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Verksamhet								
Nämnd, ledning	44 107	101	0	906	-7 522	37 592	-6 515	-14,8%
Grundskola, fritidshem	1 733 426	-11 869	46 093	35 276	85 190	1 888 117	154 691	8,9%
Särskola	88 099	23 452	0	2 286	0	113 838	25 738	29,2%
Summa	1 865 633	11 684	46 093	38 468	77 668	2 039 546	173 913	9,3%
	Budget 2022	Förändring jämfört med budget				Plan 2023	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	37 592	281	0	0	0	37 872	281	0,7%
Grundskola, fritidshem	1 888 117	2 721	-368	0	1 510	1 891 981	3 864	0,2%
Särskola	113 838	0	0	0	0	113 838	0	0,0%
Summa	2 039 546	3 002	-368	0	1 510	2 043 691	4 144	0,2%
	Plan 2023	Förändring jämfört med budget				Plan 2024	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	37 872	330	0	0	0	38 202	330	0,9%
Grundskola, fritidshem	1 891 981	-568	-851	0	-1 618	1 888 944	-3 037	-0,2%
Särskola	113 838	0	0	0	0	113 838	0	0,0%
Summa	2 043 691	-238	-851	0	-1 618	2 040 984	-2 707	-0,1%

Volym	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Grundskola - elever	16 081	15 936	15 972	15 964
Särskola - elever	154	195	195	195
Skolbarnomsorg F-3 - elever	5 953	5 831	5 723	5 654
Skolbarnomsorg 4-6 - elever	1 678	1 663	1 685	1 679

Budgetramen är beräknad med:

- Lägre volym för färre elever i grundskolan 2022, ökade volymer för fler elever i grundskolan 2023-2024. Ökade volymer för fler elever i särskolan.

Lägre volymer för skolbarnomsorg åk F-3 2022-2024. Lägre volym för skolbarnomsorg åk 4-6 2022, ökade volymer 2023-2024.

- Lokaler: Tillskott för tillkommande lokaler 2022 (46,1 mnkr), Ökade volymer för fler elever i grundskolan och fritidshem 2021-2023. Som ovan under volym för 2023-2024. Ytterligare utrymme för tillkommande lokalhyror är avsatt i medelsreserv
- Uppräkning: Grundskolenämnden får ett tillskott 2022 för uppräkning av löner och priser på 2,0 procent vilket motsvarar 38,5 mnkr
- Övrigt:
 - Anställ fler lärare för att kunna arbeta med tvåläraresystem och tre lärare på två klasser 70 mnkr.
 - Ge lärare möjlighet att vidareutbilda sig till speciallärare eller specialpedagog 5 mnkr
 - Stärka rektorskapet 5 mnkr.
 - Nationella minoritetsspråk, samordning (-0,3 mnkr, finansieringsprincip) o Allsidig social sammansättning (0,2 mnkr 2022, 0,3 mnkr från och med 2023, finansieringsprincip)
 - Stärkta skolbibliotek (0,3 mnkr, finansieringsprincip)
 - Extra studietid och utökad lovskola (1,3 mnkr 2022, 2,7 mnkr från och med 2023, finansieringsprincip)
 - Stärkt elevhälsa (0,03 mnkr, finansieringsprincip) o Nationella prov (1,3 mnkr, finansieringsprincip)
 - Enhetlig kommunikationsprocess – omfördelning av budget till kommunstyrelsen helårseffekt 2022 (-2 mnkr)
 - Ny organisation avseende digitalisering – omfördelning av budget till kommunstyrelsen (-4,2 mnkr)
 - Omorganisation nämndsekreterare – omfördelning av budget till kommunstyrelsen (-1,3 mnkr)
 - Stockholms stads nya regler för eleversättning (3,1 mnkr) o Bostadssociala ändamål, ettårigt tillskott 2021 (-0,75 mnkr)

Investeringar

Grundskolenämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av nya/förändrade lokaler och löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 66 mnkr.

Gymnasie och arbetsmarknadsnämnden

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i Huddinge ansvarar som hemkommun och huvudman för samtliga uppgifter enligt skolförfattningarna för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning inklusive undervisning i svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i Huddinge är huvudman för all myndighetsutövning inom ekonomiskt bistånd inklusive dödsboupredning, tillhandahållandet av kommunala arbetsmarknadsåtgärder, mottagandet av vissa nyanlända enligt anvisning från Migrationsverket samt handläggning av bostadsförturer av sociala och medicinska skäl.

Driftsbudget

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd								
Driftbudget, tkr	Budget 2021	Förändring jämfört med budget				Budget 2022	Förändring	
Verksamhet		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	26 707	60	0	269	-1 247	25 789	-918	-3,4%
Ungdomsgymnasiet	496 901	19 847	3 166	5 194	690	525 799	28 898	5,8%
Vuxenutbildning	76 616	340	692	774	0	78 421	1 805	2,4%
Gymnasiesärskola, särvox	31 937	2 500	0	346	0	34 783	2 846	8,9%
Ek. bistånd, arbetsmarknadsåtg., flyktningmottagande	154 750	-12 814	258	1 427	-1 000	142 621	-12 129	-7,8%
Övrigt	0	0	0	0	0	0	0	-
Summa	786 911	9 933	4 116	8 010	-1 557	807 413	20 502	2,6%
	Budget 2022	Förändring jämfört med budget				Plan 2023	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	25 789	166	0	0	0	25 956	166	0,6%
Ungdomsgymnasiet	525 799	4 496	1 040	0	-30	531 305	5 506	1,0%
Vuxenutbildning	78 421	946	0	0	0	79 367	946	1,2%
Gymnasiesärskola, särvox	34 783	0	0	0	0	34 783	0	0,0%
Ek. bistånd, arbetsmarknadsåtg., flyktningmottagande	142 621	1 911	0	0	-4 000	140 531	-2 089	-1,5%
Övrigt	0	0	0	0	0	0	0	-
Summa	807 413	7 519	1 040	0	-4 030	811 942	4 529	0,6%
	Plan 2023	Förändring jämfört med budget				Plan 2024	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	25 956	196	0	0	0	26 152	196	0,8%
Ungdomsgymnasiet	531 305	7 126	1 640	0	0	540 070	8 766	1,6%
Vuxenutbildning	79 367	1 120	0	0	0	80 487	1 120	1,4%
Gymnasiesärskola, särvox	34 783	0	0	0	0	34 783	0	0,0%
Ek. bistånd, arbetsmarknadsåtg., flyktningmottagande	140 531	2 261	0	0	-2 000	140 793	261	0,2%
Övrigt	0	0	0	0	0	0	0	-
Summa	811 942	10 702	1 640	0	-2 000	822 285	10 342	1,3%

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: o Ökade volymer för fler elever i gymnasiet 2022-2024.
 - Utifrån bedömd utveckling omfördelas volymer inom gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens driftbudget. Volymer för ekonomiskt bistånd omfördelas till gymnasieskola och gymnasiesärskola.
- Lokaler:
 - Ökade volymer för fler elever i gymnasiet 2022-2024.
 - Reglering hyreskostnader till följd av nya avtal (2,1 mnr)
- Uppräkning: Gymnasie och arbetsmarknadsnämnden får ett tillskott 2022 för uppräkning av löner och priser på 1,0 procent vilket motsvarar 8 mnr
- Övrigt:
 - Sommarjobb för unga 1 mnr
 - Utredning för att stärka yrkesutbildningarna 0,2 mnr
 - Prövning av gymnasial utbildning (0,2 mnr 2022, finansieringsprincipen) o Validering, nationell struktur (0,3 mnr 2022, 0,7 mnr från och med 2023, finansieringsprincipen)
 - Omställningsarbete avseende boende för nyanlända (8 mnr 2021, 6 mnr 2022, 2 mnr 2023)
 - Enhetlig kommunikationsprocess – omfördelning av budget till kommunstyrelsen helårseffekt 2022 (-0,5 mnr)
 - Ny organisation avseende digitalisering – omfördelning av budget till kommunstyrelsen (-0,8 mnr)

Investeringar

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 2 mnr.

Socialnämnden

Socialnämnden erbjuder olika former av råd, stöd, behandling och omsorg så att alla invånare ska kunna leva ett så självständigt och bra liv som möjligt. En grund för socialtjänstens arbete är principen om människors lika värde och allas rätt till trygghet, vård och omsorg.

Socialnämnden i Huddinge har ansvar för kommunens individ- och familjeomsorg. Socialnämnden ansvarar för hela processen från utredningar av behov till beslut, utförande, uppföljning och utveckling av insatser. Insatserna utförs såväl i egen som i extern regi. I detta uppdrag ingår även mottagandet av ensamkommande barn.

Socialnämnden styrs främst av lagarna på det sociala området: socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Socialnämnden ansvarar för samtliga uppgifter enligt socialtjänstlagen avseende vuxna personer under 65 år som tillhör socialpsykiatrins målgrupp. För brukare inom socialpsykiatrins särskilda boenden och biståndsbedömd sysselsättning som har behov av hälso- och sjukvårdsinsatser, utförs dessa av vård- och omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsorganisation.

Socialnämnden är anställningsmyndighet både för den egna nämndens personal liksom för den personal som arbetar inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde.

Driftsbudget

Socialnämnd								
Driftbudget, tkr	Budget 2021	Förändring jämfört med budget				Budget 2022	Förändring	
Verksamhet		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Individ- och familjeomsorg mm	422 848	1 862	369	4 251	14 995	444 326	21 477	5,1%
	Budget 2022	Förändring jämfört med budget				Plan 2023	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Individ- och familjeomsorg mm	444 326	5 188	0	0	40	449 554	5 228	1,2%
	Plan 2023	Förändring jämfört med budget				Plan 2024	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Individ- och familjeomsorg mm	449 554	6 140	0	0	0	455 694	6 140	1,4%

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Högre volymer enligt befolkningsförändringar 2022-2024.
- Lokal: Reglering hyreskostnader till följd av nya avtal (0,4 mnkr)
- Uppräkning: Socialnämnden får ett tillskott 2022 för uppräkning av löner och priser på 1,0 procent vilket motsvarar 4,3 mnkr
- Övrigt:

- Ökat stöd till fältassistenter och nattvandring 4,5 mnkr
- Förebyggande av våld i nära relationer (1,8 mnkr)
- Arbete med barnfridsbrott (0,7 mnkr)
- Arbete med avhoppare från kriminell bana (2,8 mnkr)
- Särskild satsning på avhopparverksamhet (4 mnkr 2022)
- Föräldrarådgivning (3,8 mnkr)
- Bostadssociala ändamål, ettårigt tillskott 2021 (-2,7 mnkr)

Investeringar

Socialnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 0,8 mnkr.

Vård och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden riktar sig till personer med fysiska, psykiska och intellektuella funktionsnedsättningar, med undantag för vuxna personer under 65 år som tillhör socialpsykiatrins målgrupp. Nämnden erbjuder olika former av stöd, service, vård och omsorg för att nämndens målgrupper ska kunna leva ett så självständigt och bra liv som möjligt. Nämnden ansvarar för hela processen från utredningar av behov till beslut, utförande, uppföljning och utveckling av insatser. Besluten om insatser fattas av biståndskansliet och insatserna utförs såväl i egen regi som i extern regi.

Nämndens hälso- och sjukvårdsorganisation utför även hälso- och sjukvårdsinsatser för socialnämndens brukare inom socialpsykiatrins särskilda boenden och biståndsbedömd sysselsättning som har behov av detta.

Vård- och omsorgsnämnden styrs främst av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

- Högre volymer enligt befolkningsförändringar för äldreomsorg respektive funktionshinder 2022-2024.

Vård- och omsorgsnämnden har också ansvar för utredningar av färdtjänst och beslut om riksfärdtjänst.

Driftsbudget

Vård- och omsorgsnämnd

Driftbudget, tkr	Budget 2021	Förändring jämfört med budget				Budget 2022	Förändring	
Verksamhet		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Äldreomsorg	751 360	8 900	3 625	15 243	2 170	781 298	29 938	4,0%
Funktionshinder	492 768	2 187	-524	9 924	2 593	506 948	14 179	2,9%
Summa	1 244 129	11 087	3 101	25 166	4 763	1 288 246	44 117	3,5%
	Budget 2022	Förändring jämfört med budget				Plan 2023	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Äldreomsorg	781 298	19 300	0	0	3 700	804 298	23 000	2,9%
Funktionshinder	506 948	6 092	0	0	0	513 040	6 092	1,2%
Summa	1 288 246	25 392	0	0	3 700	1 317 338	29 092	2,3%
	Plan 2023	Förändring jämfört med budget				Plan 2024	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Äldreomsorg	804 298	16 200	0	0	0	820 498	16 200	2,0%
Funktionshinder	513 040	7 209	0	0	0	520 249	7 209	1,4%
Summa	1 317 338	23 409	0	0	0	1 340 747	23 409	1,8%

Budgetramen är beräknad med:

- Volym:
- Lokal: Reglering hyreskostnader till följd av nya avtal (3,1 mnkr)
- Uppräkning: Vård – och omsorgsnämnden får ett tillskott 2022 för uppräkning av löner och priser på 2,0 procent vilket motsvarar 25,5 mnkr
- Övrigt:
 - Avskaffa minutscheman inom hemtjänsten 2 mnkr
 - Säkerställa en fortsatt god kvalitet inom funktionshinderområdet (5 mnkr)
 - Fast omsorgskontakt i hemtjänsten statligt bidrag enligt finansieringsprincipen (3,8 mnkr 2022, 7,5 mnkr från och med 2023)
 - Enhetlig kommunikationsprocess – omfördelning av budget till kommunstyrelsen helårseffekt 2022 (-2 mnkr)
 - Ny organisation avseende digitalisering – omfördelning av budget till kommunstyrelsen (-4 mnkr)

Investeringar

Vård- och omsorgsnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av nya/förändrade lokaler och löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 5,5 mnkr.

Kultur och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för verksamheterna bibliotek och konst, idrott och anläggning, ungdom samt kulturfrågor. Nämnden ansvarar för driften av anläggningar och lokaler inom verksamheterna, det vill säga idrotts-, fritids-, ungdoms- och kulturverksamhet. I nämndens ansvarsområde ingår även att främja insatser för god hälsa för kommunens medborgare, att utveckla samverkan med det lokala föreningslivet, att samverka med och ge bidrag till verksamhetsanknutna föreningar och studieförbund och att besluta om stipendier och priser.

Driftsbudget

Kultur- och fritidsnämnden

Driftbudget, tkr	Budget 2021	Förändring jämfört med budget				Budget 2022	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Verksamhet								
Nämnd, ledning	7 274	18	0	73	-154	7 211	-64	-0,9%
Kultur och fritid	239 465	449	-1 244	2 387	1 640	242 697	3 232	1,3%
Summa	246 740	467	-1 244	2 460	1 486	249 908	3 168	1,3%
	Budget 2022	Förändring jämfört med budget				Plan 2023	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	7 211	49	0	0	-1 100	6 160	-1 051	-14,6%
Kultur och fritid	242 697	1 250	0	0	-2 000	241 947	-750	-0,3%
Summa	249 908	1 299	0	0	-3 100	248 107	-1 801	-0,7%
	Plan 2023	Förändring jämfört med budget				Plan 2024	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Nämnd, ledning	6 160	58	0	0	-100	6 118	-42	-0,7%
Kultur och fritid	241 947	1 475	0	0	0	243 422	1 475	0,6%
Summa	248 107	1 533	0	0	-100	249 541	1 433	0,6%

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Högre volymer enligt befolkningsförändringar 2022-2024.
- Lokal: Utrymme för tillkommande lokaler ingår i medelsreserv.
 - Reglering hyreskostnader till följd av nya avtal (-1,2 mnkr)
- Uppräkning: Kultur och fritidsnämnden får ett tillskott 2022 för uppräknings av löner och priser på 1,0 procent vilket motsvarar 2,5 mnkr
- Övrigt
 - Sänk föreningsavgifterna 1,5 mnkr
 - Utredning avseende hur stöd till studieförbunden kan stärkas (0,2 mnkr 2022)
 - Implementering av kommunens idrottspolitiska program (0,2 mnkr 2022)

- Strukturprogram för ridskoleverksamheten (0,1 mnkr 2023)
- Implementering av nya föreningsbidragsregler och för att säkerställa god uppföljning och kontroll (0,8 mnkr 2022)
- Meningsfull fritid för barn och unga (2 mnkr 2022)
- Bostadssociala ändamål, ettårigt tillskott 2021 (-1,9 mnkr)
- Enhetlig kommunikationsprocess – omfördelning av budget till kommunstyrelsen helårseffekt 2022 (-1 mnkr)
- Omorganisation nämndsekreterare – omfördelning av budget till kommunstyrelsen (-0,3 mnkr)

Investeringar

Kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av nya/förändrade lokaler och löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 10,7 mnkr.

Bygglov och tillsynsnämnden

Bygglovs- och tillsynsnämnden fullgör kommunens uppgifter som ankommer på byggnadsnämnd och för uppgifter inom plan- och byggväsendet. Kommunstyrelsen har dock ansvaret för såväl översiktsplanering som för detaljplanering. Bygglovs- och tillsynsnämnd handhar även frågor som angår den kommunala lantmäterimyndigheten samt kommunens, från myndighetsutövning, fristående mätning-, och kartläggningsverksamhet. Nämnden ansvarar även för adress- och namnsättning samt spridning av geografisk information.

Bygglovsverksamheten svarar för myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen. Bostadsanpassningsverksamhetens uppgift är att utföra myndighetsutövning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Bygglovs- och tillsynsnämnden är den kommunala nämnd som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt miljöbalken med tillhörande lagstiftning, som tillsynsmyndighet och prövningsmyndighet, med undantag för det som anges i reglementet för annan nämnd. Nämnden

fullgör också kommunens uppgifter enligt livsmedels- och foderlagstiftningen, strålskyddslagstiftningen, lagen om sprängämnesprekursorer.

Bygglovs- och tillsynsnämnd har också ansvar för tillstånds- och tillsynsuppgifter enligt spel- och alkohollagen, tillsyn över folköls- och tobaksförsäljning, kontroll av försäljning av receptfria läkemedel utanför apotek samt yttrande till tillståndsmyndigheten avseende anordnande av automatspel. Lantmäteriafdelningen ansvarar för insamling och förvaltning av geografiska data. Verksamheten tar fram nya namn och adresser samt ajourhåller register av byggnader, fastigheter, vägar med mera.

Bygglovs- och tillsynsnämnden är anställande myndighet för den personal som arbetar inom nämndens verksamhetsområde samt för den administrativa

personal som även arbetar inom klimat- och stadsmiljönämndens verksamhetsområde.

Driftsbudget

Bygglovs- och tillsynsnämnden

Driftbudget, tkr	Budget 2021	Förändring jämfört med budget				Budget 2022	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Verksamhet								
Bygglov och tillsyn	46 207	165	0	0	-1 118	45 254	-953	-2,1%
	Budget 2022	Förändring jämfört med budget				Plan 2023	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Bygglov och tillsyn	45 254	459	0	0	-400	45 313	59	0,1%
	Plan 2023	Förändring jämfört med budget				Plan 2024	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Bygglov och tillsyn	45 313	542	0	0	0	45 855	542	1,2%

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Högre volymer enligt befolkningsförändringar 2022-2024.
- Uppräkning: I ramen är ingen uppräkning för ökade löner och priser inräknad för 2022-2024.
- Övrigt:
 - Ökade behov av bostadsanpassning (0,5 mnkr) o Stärka arbetet service och rådgivning i samband med livsmedelstillsyn (0,3 mnkr)
 - Ny lag - tobaksfria nikotinprodukter, arbete med service och rådgivning (0,1 mnkr)
 - Tillsyn bygglov, utökning och projekt/ettårigt 2022 (0,8 mnkr 2022, 0,3 mnkr från och med 2023)
 - Efterhandsdebitering inom livsmedelskontroll ettårigt 2023 (0,1 mnkr) o Enhetlig kommunikationsprocess – omfördelning av budget till kommunstyrelsen helårseffekt 2022 (-0,4 mnkr)
 - Ny organisation avseende digitalisering – omfördelning av budget till kommunstyrelsen (-2,4 mnkr)

Investeringar

Bygglovs- och tillsynsnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 0,7 mnkr.

Klimat och stadsmiljönämnden

Klimat- och stadsmiljönämnden leder, samordnar och följer upp arbetet med utformning och framtagande av övergripande och strategiska mål och riktlinjer avseende minskad klimatpåverkan, miljö-, klimat- och energifrågor, natur- och vattenvårdsfrågor i Huddinge kommun samt avfallshantering och kommunens ansvar som huvudman för kommunala renhållningsfrågor.

Nämnden ansvarar för och följer upp kommunens interna miljöledning. Nämnden ska även följa upp de kommunala bolagens åtgärder inom nämndens verksamhetsområden och samverkan med dessa bolag.

Nämnden ansvarar för förvaltning kommunala anläggningar såsom av gator, torg, parkeringar, parker, gång- och cykelvägar och övrig allmän platsmark.

Nämnden ansvarar även för myndighetsutövning genom trafikhandläggning, parkeringsövervakning och flyttning av fordon samt handläggning av ansökningar för schakttillstånd och trafikanordningsplaner samt gatuinspektion.

Klimat- och stadsmiljönämnden ansvarar för skötsel, av naturreservaten i kommunen samt upplåtelse av kommunal mark med arrende eller annan nyttjanderätt inom de områden som förvaltas av nämnden. Nämnden har även i uppdrag att förvalta kommunens naturreservat och biotopskyddsområden samt övrig kommunägd naturmark och övriga områden som ingår i förvaltningsuppdraget. Uppdrag inom natur- och vattenvård enligt miljöprogrammet och övriga styrdokument ligger också inom nämndens ansvar. Vidare ansvarar nämnden för upplåtelse av arrendegårdar, mark, hyresobjekt samt jakt och fiskerättigheter inom kommunens markinnehav samt bedriver skydds jakt och viltvård.

Nämnden ger även rådgivning i energi- och klimatfrågor.

Driftsbudget

Klimat- och stadsmiljönämnden

Driftbudget, tkr	Budget 2021	Förändring jämfört med budget				Budget 2022	Förändring	
Verksamhet		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Klimat och stadsmiljö	141 555	13 513	-97	0	20 600	175 571	34 016	24,0%
<i>varav vinterunderhåll</i>	<i>39 000</i>	<i>2 900</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>41 900</i>	<i>2 900</i>	<i>7,4%</i>
	Budget 2022	Förändring jämfört med budget				Plan 2023	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Klimat och stadsmiljö	175 571	814	0	0	-3 200	173 185	-2 386	-1,4%
<i>varav vinterunderhåll</i>	<i>41 900</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>41 900</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
	Plan 2023	Förändring jämfört med budget				Plan 2024	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Klimat och stadsmiljö	173 185	870	0	0	-5 300	168 755	-4 430	-2,6%
<i>varav vinterunderhåll</i>	<i>41 900</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>41 900</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Drift och underhåll för nya objekt 10,5 mnkr 2022 (gång- och cykelvägar, parker, lekplatser, m.m.). Budget för vinterunderhåll (41,9 mnkr) fastställs särskilt av kommunfullmäktige från och med 2022. Högre volymer enligt befolkningsförändringar 2022-2024 0,1 mnkr.
- Lokal: Reglering hyreskostnader till följd av nya avtal (-0,1 mnkr)
- Uppräkning: I ramen är ingen uppräkning för ökade löner och priser inräknad för 2022-2024.
- Övrigt:
 - Klimatanpassningar 2 mnkr
 - Fler laddpunkter 0,2 mnkr
 - Fosforfällning Drevviken (5,3 mnkr 2022, 5,3 mnkr 2023)
 - Bekämpning av invasiva arter – parkslide (1 mnkr)
 - Hundrastgårdar (0,2 mnkr)
 - Ökat underhåll av naturreservat (1 mnkr 2022)
 - Kapitaltjänstkostnader delårsrapport 2/2021 (10,9 mnkr)

Investeringar

Klimat- och stadsmiljönämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning, beläggningsarbete (55 mnkr), löpande investeringar i gator, gatubelysning, broar, med mera. Investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 112,5 mnkr.

Kommunstyrelsen

Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige. Kommunstyrelsens uppdrag regleras i kommunallagen och i reglementet för kommunstyrelsen (HKF 9200). Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd.

Driftsbudget

Kommunstyrelse								
Driftbudget, tkr	Budget 2021	Förändring jämfört med budget				Budget 2022	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Verksamhet								
Kommunstyrelse	592 642	1 290	-2 154	0	63 763	655 542	62 899	10,6%
Budget 2022								
	Budget 2022	Förändring jämfört med budget				Plan 2023	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Kommunstyrelse	655 542	3 587	0	0	-13 100	646 029	-9 513	-1,5%
Plan 2023								
	Plan 2023	Förändring jämfört med budget				Plan 2024	Förändring	
		Volym	Lokal	Uppräkning	Övrigt		Tkr	%
Kommunstyrelse	646 029	4 219	0	0	4 800	655 048	9 019	1,4%

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Högre volymer enligt befolkningsförändringar 2022-2024.
- Uppräkning: I ramen är ingen uppräkning för ökade löner och priser inräknad för 2022-2024.
- Lokal: Sanering och återställande av Glömstastugan, Boplatsen 1, ettårigt tillskott 2021 (-2 mnkr), reglering hyreskostnader till följd av nya avtal (-0,2 mnkr) ☐ Övrigt:
 - Trygghetsfond 10 mnkr
 - Allmänna val 2022, ettårigt tillskott (3,6 mnkr).
 - Val till Europaparlamentet 2024, ettårigt tillskott (2,7 mnkr)

- Södertörns brandförsvarsförbund uppräknig (1,1 mnkr år 2022, 1,1 mnkr 2023, 1,1 mnkr 2024) o
- Södertörns brandförsvarsförbund utveckling för en effektivare verksamhet 2022 (0,6 mnkr)
- Effekter ändrad premiemodell för försäkringar (1 mnkr)
- Ökade medlemsavgifter förbund (0,1 mnkr per år)
- Fackliga företrädare (0,5 mnkr)
- Arvoden förtroendevalda/politiska sekreterare (0,3 mnkr).
- Medel för EU-finansiering, ettårigt tillskott 2021 (-0,7 mnkr)
- Kompetensutveckling digitalisering, ettårigt tillskott 2021 (-0,5 mnkr)
- Friluftslivets år, ettårigt tillskott 2021 (-0,2 mnkr)
- Bostadssociala ändamål, ettårigt tillskott 2021 (-4,7 mnkr)
- Enhetlig kommunikationsprocess – omfördelning av budget till kommunstyrelsen helårseffekt 2022 (6 mnkr)
- Ny organisation avseende digitalisering – omfördelning av budget till kommunstyrelsen (11,4 mnkr)
- Omorganisation nämndsekreterare (1,6 mnkr) o Kapitaltjänstkostnader delårsrapport 2/2021 (4,4 mnkr)
- Utbyggnad av trygghetskameror (1,3 mnkr 2022, 2,9 mnkr 2023, 4,3 mnkr 2024)
- Trygghetsvårdar (2 mnkr)
- Objektsetablering (PM3), implementering av ny samverkansmodell (2,5 mnkr)
- Säkerhetslösningar och ökade avtalskostnader (8 mnkr)
- Utredning fiber – ställningstagande för framtida arbetet (0,6 mnkr 2022)
- Driva uppdrag i handlingsplan effektiv och ändamålsenlig lokalförsörjning och lokalresursplan (5,3 mnkr 2022, 1,5 mnkr 2023, 0,8 mnkr 2024)
- Projekt nytt kommunhus (5,7 mnkr 2022, 4 mnkr per år 2023-2024) o Projekt ny ekonomimodell (3 mnkr)

- Bullerskyddsåtgärder (0,2 mnkr) o Stärkt samverkan med civilsamhället (0,3 mnkr 2022)
- Utredning kring behov av en odlingsstrategi (0,3 mnkr 2022)
- Utredning om hur Huddinge kan utvecklas till en äldrevänlig kommun (0,1 mnkr 2022, 0,2 mnkr 2023)

Investeringar

Kommunstyrelsens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning (0,8 mnkr), arbetsmiljöåtgärder (0,5 mnkr), kommunala trygghetskameror (6,7 mnkr), IT-investeringar (29,3 mnkr), och samhällsbyggnadsinvesteringar (303,5 mnkr). Samhällsbyggnadsinvesteringar består av exploateringsverksamhet med därtill hörande infrastrukturinvesteringar i bland annat gator och vägar och kommunstyrelsens investeringar i gator, parker, gång- och cykelvägar, trafiksäkerhetsåtgärder med mera. Här ingår en investeringsram på 1,6 mnkr för att anlägga fyra hundrastgårdar (Nytorps mosse, Flemingsberg, mellersta Huddinge, Segeltorp). I enlighet med beslutad lokalförsörjningsprocess avsätts en årlig investeringsreserv om 50 mnkr för att förenkla beslutsprocessen kring tilldelning av budget till brådskande lokalprojekt samt tilldelning av utökad investeringsram till projekt som behöver det. Investeringsbudgeten för 2022 uppgår totalt till 390,8 mnkr.

Driftbudget kommunen (netto)

(mnr)	2021	2022	2023	2024
Kommunstyrelsen	-592,6	-655,5	-646,0	-655,0
Förskolenämnden	-872,9	-904,1	-911,0	-923,1
Grundskolenämnden	-1 865,6	-2 039,5	-2 043,7	-2 041,0
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-786,9	-807,4	-811,9	-822,3
Socialnämnden	-422,8	-444,3	-449,6	-455,7
Vård- och omsorgsnämnden	-1 244,1	-1 288,2	-1 317,3	-1 340,7
Kultur- och fritidsnämnden	-246,7	-249,9	-248,1	-249,5
Bygglovs- och tillsynsnämnden	-46,2	-45,3	-45,3	-45,9
Klimat- och stadsmiljönämnden	-141,6	-175,6	-173,2	-168,8
Revision	-3,5	-3,6	-3,6	-3,7
Överförmyndarnämnden	-7,6	-7,0	-7,1	-7,1
Summa nämnder	-6 230,8	-6 620,5	-6 656,8	-6 712,8
Reserverade medel	-118,8	-121,5	-237,3	-404,2
-varav för tillkommande lokaler	-58,3	-55,1	-101,3	-141,3
-varav för konjunktur/volymer/oförutsett	-35,0	-53,7	-122,9	-220,4
-varav för fritidsgård Visättra	0,0	-4,0	-4,0	-4,0
-varav för digitaliseringspott	-6,0	-2,0	-2,0	-2,0
-varav för digitalisering elevhälsa	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
- varav för allmänna val ökad tillgänglighet	0,0	-1,0	0,0	0,0
-varav för Sluta skjut	0,0	-1,1	-1,1	-1,1
-varav för översyn drift/investering	-17,0	0,0	0,0	0,0
-varav för nyetablering förskola/skola	-2,0	0,0	0,0	0,0
-varav för finansieringsprincip (ofördelat)	0,0	-0,1	-1,5	-30,8
-varav för heltidsresan	0,0	-2,0	-2,0	-2,0
-varav för språktest och språkutbildning	0,0	-2,0	-2,0	-2,0
Finansförvaltning	130,4	149,1	152,7	157,0
-varav kapitaltjänstintäkter (internt)	269,1	288,9	293,4	297,9
-varav po-pålägg, arbetsgivaravgift, pensionsavsättning (netto)	0,0	0,0	0,0	0,0
-varav utbetalning pensioner intjänade < 1998	-89,3	-90,4	-91,3	-91,5
-varav upplösning av medfinansiering i statlig infrastruktur	-49,4	-49,4	-49,4	-49,4
Exploateringsverksamhet/gatukostnadsersättning	40,0	137,3	252,5	338,0
Avskrivningar	-192,2	-210,2	-227,7	-247,7
Summa verksamhetens nettokostnader	-6 371,4	-6 665,8	-6 716,6	-6 869,7
Allmän kommunalskatt	5 447,7	5 792,3	6 031,4	6 231,1
Prognos slutavräkning	-40,0	21,5	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	5 407,7	5 813,9	6 031,4	6 231,1

Inkomstutjämningsbidrag	532,4	575,6	633,1	703,7
Kostnadsutjämningsbidrag	200,2	222,3	203,9	179,5
Regleringsbidrag/-avgift	337,2	286,9	205,8	206,0
Avgift till LSS-utjämning	-161,8	-161,5	-163,1	-165,0
Kommunal fastighetsavgift	190,4	195,6	201,9	208,2
Summa utjämning och generella statsbidrag	1 098,4	1 119,0	1 081,6	1 132,3
Summa skatt, utjämning, generella statsbidrag	6 506,0	6 932,9	7 113,0	7 363,4
Summa verksamhetens resultat	134,6	267,0	396,4	493,7
Finansiella intäkter	154,8	135,2	132,0	132,0
Finansiella kostnader	-119,8	-126,3	-133,6	-140,4
Summa finansnetto	35,0	8,9	-1,6	-8,4
Årets resultat	169,6	275,9	394,8	485,3
Årets resultat ekonomiskt mål	129,6	138,6	142,3	147,3

Balans och finansiering

Tillgångar (mnkr)	2022	2023	2024
Anläggningstillgångar	15 161,4	15 946,6	16 899,8
Omsättningstillgångar	596,8	606,8	616,8
Summa tillgångar	15 758,2	16 553,4	17 516,6

Eget kapital, avsättningar och skulder (mnkr)			
Ingående eget kapital	6 192,8	6 468,7	6 863,5
Årets resultat	275,9	394,8	485,3
Summa eget kapital	6 468,7	6 863,5	7 348,8
Summa avsättningar	2 367,2	2 428,3	2 507,5
Långfristiga skulder	5 168,5	5 712,7	5 906,3
Kortfristiga skulder	1 753,8	1 548,9	1 753,9
Summa skulder	6 922,3	7 261,6	7 660,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	15 758,3	16 553,4	17 516,5

Den löpande verksamheten (mnkr)	2022	2023	224
Årets resultat	275,9	394,8	485,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster	263,1	309,2	364,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	539,0	704,0	849,8

Investeringsverksamheten (mnkr)			
Investeringar i anläggningstillgångar	-609,5	-580,2	-603,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-609,5	-580,2	-603,3

Finansieringsverksamheten (mnkr)	2021	2022	2023
Förändringar långfristiga fordringar	-210,0	-492,0	-657,0
Extern upplåning	280,5	368,2	410,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	70,5	-123,8	-246,5
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0